

12.11.2024

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA
ESITYSLISTA
16 - 2024

KOKOUSKUTSU

Kokousaika 12.11.2024 klo 16:15
Kokouspaikka Työpajankatu 8, 2. krs kokoushuone Aava
Käsitellään Tällä esityslistalla mainitut asiat

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

12.11.2024

Asia	Sivu
1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2 Ilmoitusasiat	2
3 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisten viranomaisten ja toimielinten päätösten seuraaminen 22.10.-7.11.2024	3
4 Talousarvion 2024 kolmas toteutumisennuste	8
5 Pöydälle 29.10.2024 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös ruotsinkielisen päiväkodin perustamisesta Kallion peruspiiriin, Linjojen osa-alueelle osoitteeseen Ensi Linja 1	15
6 Pöydälle 29.10.2024 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Alppilassa osoitteessa Sturenkatu 6 sijaitsevaan Åshöjdens grundskola-koulurakennukseen sijoituvien erityisopetustilojen hankesuunnitelmasta	20
7 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Pitäjänmäkeen osoitteeseen Viinenukka 6 toteutettavan peruskoulun ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen tarveselvityksestä	27
8 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös kulttuurikeskus Stoan perusparannukseen ja laajennukseen sijoituvien työväenopiston ja Arbiksen tilojen tarveselvityksestä osoitteessa Turunlinnantie 1	33
9 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Vartiokylään osoitteeseen Ison-Antintie 22 toteutettavien varhaiskasvatuksen lisä- ja väistötilojen tarveselvityksestä	39
10 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Etu-Töölössä sijaitsevan päiväkotin Lapinlahden hallinnollisesta lakkauttamisesta	44
11 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Tapanilassa sijaitsevan päiväkotin Saniaisen toiminnan lakkauttamisesta	47
12 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Kruununhaassa sijaitsevan päiväkotin Aleksin toiminnan lakkauttamisesta	50
13 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Punavuorella sijaitsevan päiväkotin Haukan toiminnan lakkauttamisesta	53
14 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle halli-	56

12.11.2024

---

tuksen esitysluonnoksesta perusopetuslain muuttamisesta

15	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Anna Lemströmin valtuustoaloitteesta lisätä opetushenkilöstön määrää niille erityisluokille, joissa on hyvin eri-ikäisiä lapsia	62
16	Oikaisuvaatimus varhaiskasvatusta koskevasta päätöksestä	65
17	Oikaisuvaatimus varhaiskasvatusta koskevasta päätöksestä	67
18	Oikaisuvaatimus varhaiskasvatusta koskevasta päätöksestä	69
18	Begäran om omprövning av ett beslut om småbarnspedagogik	71

12.11.2024

Asia/1

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Markku Rantahalvarin ja Veli-Pekka Dufvan sekä varatarkastajiksi Nora Grotenfeltin ja Mirita Saxbergin.

Esittelijä

apulaispormestari
Johanna Laisaari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

12.11.2024

Asia/2

2 Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää merkitä tiedoksi ilmoitusasiat.

- Yksityisen varhaiskasvatuksen raportti toimintakaudelta 2023–24
- Koululaisuintien tilannekatsaus

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

3

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisten viranomaisten ja toimielinten päätösten seuraaminen 22.10.-7.11.2024

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten ja toimielinten tekemiä päätöksiä:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

- 29.10.2024 § 86 Hankerahoitus, rahoituksen palauttaminen, REACT-EU:n ESR-toimenpiteet, FREE - Framtidens EnergiExpert - Tulevaisuuden energiaosaajat hiilivapaaseen kasvuun
- 31.10.2024 § 87 Varhaiskasvatussyksiköiden muutos, ruotsinkielinen varhaiskasvatus 1.1.2025 alkaen
- 31.10.2024 § 88 Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työnohjauspalvelujen hankinta optiokaudelle 1.8.2025 – 31.7.2026
- 04.11.2024 § 89 Palkkasaatavan maksaminen

[Päätökset](#)

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus

Varhaiskasvatusjohtaja

- 29.10.2024 § 111 Helsingin kaupungin ja FVR - Suomen rokotetutkimuksen välisen yhteistyösopimuksen jatkamisen hyväksyminen

[Päätökset](#)

Perusopetuksen palvelukokonaisuus

Perusopetusjohtaja

- 6.11.2024 § 133 Tahvonlahden ala-asteen kouluun sijoitetun rehtorin viran täyttämättä jättäminen, työavain KASKO-01-945-24

[Päätökset](#)

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuus

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

- 07.11.2024 §166 OKM-hakemus ruotsinkielisen kotoutumiskoulutuksen opiskelijamäärän lisäämiseksi
- 07.11.2024 § 167 Valtionavustus digitaalisten perustaitojen vahvistamiseen ja digitalisaation edistämiseen
- 07.11.2024 § 169 Valtionavustus, täydennyshaku Jotpan puhtaan siirtymän hankeavustuksiin

[Päätökset](#)

Toimialan yhteiset palvelut

Hankintapäällikkö

- 06.11.2024 § 16 Verhojen hankinta Hoplaxskolan Lokkalantie

[Päätökset](#)

Talous- ja suunnittelujohtaja

- 31.10.2024 § 134 Barnavårdsföreningen i Finland rf:lle myönnettävä lisääavustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuoden 2024–2025 syyslukukaudelle
- 31.10.2024 § 135 Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen yhdistys ry:lle myönnettävä lisääavustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuoden 2024–2025 syyslukukaudelle

[Päätökset](#)

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaiset jaostot

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto 22.10.2024

- § 65 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös Helsingin kaupungin suomenkielisen perusopetuksen opetussuunnitelmamuutoksesta lukuun 9.2. Toisen kotimaisen ja vieraiden kieltenopiskelun mahdollisuudet 1.8.2025 alkaen
- § 66 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös kokousajoista keväälle 2025 ja pöytäkirjojen nähtävänä pitäminen
- § 67 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös Helsingin kaupungin suomenkielisen esi- ja perusopetuksen työ- ja loma-ajoiksi lukuvuonna 2025 - 2026
- § 68 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös Helsingin kaupungin suomenkielisten lukioiden työ- ja loma-ajoiksi lukuvuonna 2025 - 2026

- § 69 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös Konepajan aikuislukion työ- ja loma-ajoiksi lukuvuonna 2025 - 2026
- § 70 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös esiopetuksen toimipaikoista oppilaaksiottoalueittain ja vähimmäisryhmäkoko toimintavuodelle 2025-2026
- § 71 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös 1. luokkien yleisopetuksen aloituspaikkamääristä lukuvuodelle 2025–2026
- § 72 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös 7. luokkien yleisopetuksen aloituspaikkamääristä lukuvuodelle 2025–2026
- § 73 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös Laakavuoren ala-asteen koulun laajentumisesta yhtenäiseksi peruskouluksi 1.8.2030 alkaen
- § 74 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös Suutarilan peruskoulun kieliohjelman ja painotetun opetuksen muutoksista 1.8.2025 alkaen
- § 75 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös Latokartanon peruskoulun ja Kaisaniemen ala-asteen koulun kielivalikoimamuutoksista 1.8.2025 alkaen
- § 76 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös Pakilan peruskoulun kielivalikoimasta 1.8.2025 alkaen
- § 77 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös Merilahden peruskoulun ja Ruoholahden ala-asteen koulun kielirikasteisesta opetuksesta luopumisesta 1.8.2025 alkaen
- § 78 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös Helsingin kuvataidelukion yleislinjan perustamisesta 1.8.2025 alkaen
- § 79 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös suomenkielisten lukioden aloituspaikoista vuonna 2025
- § 80 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös Stadin ammattiopiston yhteishaun aloituspaikoista vuonna 2025
- § 81 Kallion lukion johtokunnan jäsenten ja varajäsenten valinta

[Pöytäkirja](#)

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto 5.11.2024

- §40 Loven och arbetstiderna i de svenska grundskolorna och gymnasierna läsåret 2025–2026
- § 41 Lov och arbetstider vid vuxenlinjen i Tölö gymnasium läsåret 2025–2026

- § 42 Fastställande av de verksamhetsställen i vilka förskoleundervisning ges och minimigruppstorlek verksamhetsåret 2025–2026
- § 43 Det maximala antalet platser för antagning till årskurs 1 läsåret 2025–2026
- § 44 Ärende/7 Det maximala antalet platser för antagning till årskurs 7 läsåret 2025-2026
- § 45 Ärende/8 Nybörjarplatser vid stadens svenskspråkiga gymnasier läsåret 2025 - 2026
- § 46 Ärende/9 Behovsutredningen för om- och utbyggnad för daghem på adressen Skotstigen 3 i Havsrastböle
- § 47 Ärende/10 Svenska sektionen vid nämnden för fostran och utbildning, sammanträdena våren 2025 och framläggning av sektionens protokoll

[Pöytäkirja](#)

[Viranhaltijoiden ja toimielinten päätökset](#)

Esittelijän perustelut

Kuntalain 92 §:n mukaan asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita ei myöskään yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan toimialalautakunta tai apulaispormestari voi ottaa lautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen toimielin tai viranhaltija on tehnyt päätöksen. Toimialajohtaja voi ottaa toimialalautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen viranhaltija on tehnyt päätöksen. Lisäksi hallintosäännön 19 luvun 3 §:n 6 momentin mukaan toimielin, jolla on otto-oikeus, voi etukäteen päättää, ettei se käytä otto-oikeutta tiettyihin päätöksiin tai että otto-oikeuden käyttöaika on säädettyä lyhyempi.

Päätösten ottoharkinnassa on kysymys päätösten lainmukaisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden seurannasta, eli luottamushenkilöelin ja kaupungin ylin johto voivat tällä tavoin seurata, että niiden alaiset viranomaiset käyttävät päätöksentekovaltaansa tarkoituksenmukaisella tavalla sekä noudattaen lainsäädäntöä ja päätöksentekoa koskevia määräyksiä.

Päätöksellä § 239/14.10.2023 kasvatus- ja koulutuslautakunta on päättänyt mihin kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisten toimielinten ja viranhaltijoiden päätöksiin ja koulujen ja lukioiden johtokuntien päätöksiin se ei käytä otto-oikeuttaan.

12.11.2024

Asia/3

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Jaana Lax, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 41196
jaana.lax(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

4 Talousarvion 2024 kolmas toteutumisennuste

HEL 2024-010762 T 02 02 01

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää merkitä talousarvion 2024 kolmannen toteutumisennusteen tiedoksi.

Ennusteen perusteella lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi ylitysoikeutta talousarviokohtaan

- 2 10 01 Kaupungin tuottamat palvelut 20,2 miljoonaa euroa ja
- 2 10 03 Korvaukset ja avustukset 3,6 miljoonaa euroa.

Esityksen perusteena ovat kaupungin tuottamissa palveluissa ammatillisen koulutuksen harkinnanvaraiset lisävaltionosuudet ja lisäjärjestämisluvan myötä kaupungin saamien valtionosuuksien lisäys sekä varhaiskasvatuksen lakisääteisen henkilöstömitoituksen toteuttaminen ja korvauksissa ja avustuksissa valtion päätös korottaa perusopetuksen lakisääteisiä kotikuntakorvauksia.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslian talousarvion toteutumisennusteista antaman ohjeen mukaan toimialat tekevät vuonna 2024 kolme ennustetta, joista tämä on kolmas.

Kanslian ohjeen mukaan toteutumisennusteet on annettava lautakunnalle tiedoksi. Lautakuntien on ryhdyttävä toimenpiteisiin, mikäli talousarvio ei ole toteutumassa.

Lautakunta kehotti toimialaa ryhtymään toimenpiteisiin edellisen eli toisen ennusteen perusteella. Toimenpiteet ovat lautakunnan kehotuksen mukaisesti tehostaneet resurssien käyttöä loppuvuodesta.

Käyttötalouden tulot

Toimialan tulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 31 miljoonalla eurolla. Tuloarvio on noussut noin 3 miljoonalla eurolla edelliseen ennusteeseen verrattuna.

Talousarvioon sisällymätön ulkopuolinen hankerahoitus kasvattaa tuloja 20,6 miljoonalla eurolla ja opiskelijahuollon kasvaneet kulut kasvattavat vastaavasti tuloja sotepeltilta 2,5 miljoonalla eurolla. Loppuosa eli noin 7,2 miljoonaa euroa talousarvion ylittävistä tuloista kertyy lähinnä

varhaiskasvatuksen maksutuloista. Myös työväenopiston maksutulot ja S2/R2-opetuksen valtionavustukset ylittävät talousarvion.

Käyttötalouden menot

Kolmannen ennusteen mukaan toimialan menojen ennustetaan ylittävän talousarvion yhteensä 46,9 miljoonalla eurolla. Tämä johtuu pääosin ulkoisen rahoituksen ml. ammatillisen koulutuksen harkinnanvaraisten valtionosuuksien ja lisäjärjestämisluvan rahoituksen käytöstä. Ylitystä tapahtuu kuitenkin myös budjettirahoitteisessa toiminnassa.

Toimiala on käynnistänyt toisen ennusteen perusteella lautakunnan kehottamalla tavalla resurssien käytön tehostamistoimenpiteitä ja kohdentanut resursseja uudelleen. Talouden seuranta ja johtamista on tehostettu siten, ettei toimenpiteillä ole vaarannettu kasvatuksen ja opetuksen laatua. Tässä kolmannessa ennusteessa ylitysarvio on puonnut 2,6 miljoonalla eurolla verrattuna toiseen ennusteeseen.

Edellisen eli toisen ennusteen ylitysarviossa ei huomioitu perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen ylityspaineita. Ne todettiin ainoastaan ylitysriskinä. Perusopetuksen ylityspaineet pystytään tämän kolmannen ennusteen mukaan sopeuttamaan. Ammatillisen koulutuksen ylityspaineet johtuvat käytännössä saatujen harkinnanvaraisten valtionosuuksien käytöstä sekä talousarvion ylittävästä opiskelijavuosimäärästä, johon on puuttuvilta osin haettu syksyllä lisärahoitusta valtiolta.

Kaupungin tuottamat palvelut

Talousarviokohdan menot ylittävät talousarvion 20,2 miljoonalla eurolla. Ylitysarvio on tippunut 2,3 miljoonalla eurolla verrattuna edelliseen ennusteeseen.

Ylitysarvio perustuu seuraaviin lisämeno- ja säästöarvioihin:

- Stadin ammattiopiston saamien harkinnanvaraisten valtionosuuksien käyttö + 4,2 miljoonaa euroa (edellisessä ennusteessa 5,5 miljoonaa).
- Stadin ammattiopiston lisäjärjestämislupa kasvaneelle opiskelijavuosimäärälle + 9,9 miljoonaa euroa (edellisessä ennusteessa 5,0 miljoonaa).
- Varhaiskasvatuksen lakisääteisen henkilöstömitoituksen ja kolmitoisen tuen toteuttaminen + 15 miljoonaa euroa (edellisessä ennusteessa 13,7 miljoonaa euroa).
- Varhaiskasvatuksen tukipalvelujen kustannusten ylitys. Inflaation lisäksi asetettuja tuottavuustavoitteita ei tulla saavuttamaan. Ylitys + 1,6 miljoonaa euroa (edellisessä ennusteessa 2,0 miljoonaa euroa).

- Seuren hinnoittelun kesken vuotta tapahtunut korotus + 1,4 miljoonaa euroa (edellisessä ennusteessa sama arvio).
- Resurssien uudelleenkohdennukset ja lautakunnan edellyttämä resurssien käytön tehostaminen - 11,8 miljoonaa euroa (edellisessä ennusteessa - 5 miljoonaa euroa).

Edellisessä ennusteessa tuotiin riskinä esiin myös perusopetuksen mahdollinen ylitys. Perusopetuksen resurssien käyttöä on tehostettu huomioiden lautakunnan edellisessä ennusteessa päättämät linjaukset, eikä ylitystä enää ennakoita tapahtuvan.

Sotepe ja muu ulkoinen rahoitus

Talousarviokohdan menot ylittävät talousarvion arviolta 23 miljoonalla eurolla.

Ylitysarvio perustuu seuraaviin menoihin ja vastaaviin tuloihin:

- Ulkopuolinen rahoitus + 20,6 miljoonaa euroa (edellisessä ennusteessa 20,2 miljoonaa euroa).
- Opiskeluhuollon ja kehitysvammaisten ip-toiminnan kustannukset 2,5 miljoonaa euroa (edellisessä ennusteessa 2,8)

Talousarviokohta on nettobudjetoitu. Menot saavat ylittää talousarvion saatujen tulojen verran.

Korvaukset ja avustukset

Korvauksissa ja avustuksissa ennakoidaan 3,6 miljoonan ylitystä joutuksen lähinnä siitä, että valtio korjaa eli korottaa vuoden 2024 perusopetuksen kotikuntakorvauseriaatteita (Edellisessä ennusteessa 3,9 miljoonaa euroa).

Investointimenot

Investointimäärärahoista jää käyttämättä 10,5 miljoonaa euroa. Käyttämättä jääneistä määrärahoista 3,4 miljoonaa euroa on esitetty siirrettäväksi vuodelle 2025.

Määrä- ja taloudellisuustavoitteet

Kaupungin järjestämässä varhaiskasvatuksessa lasten määrän ennustetaan olevan 360 lasta vähemmän kuin tulosbudjetissa. Tämän lisäksi kotihoidon tuella olevien lasten määrän ennustetaan jäävän tulosbudjetissa ennakoidusta 470 lapsella ja yksityisen hoidon tuen piirissä olevien lasten määrän 280 lapsella.

Perusopetuksen oppilasmäärän ennustetaan alittavan tulosbudjetin 350 oppilaalla ja lukiokoulutuksen opiskelijamäärän ylittävän tulosbudjetin 26 opiskelijalla.

Ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosimäärän ennustetaan ylittävän tulosbudjetin 1 421 opiskelijavuodella.

Työväenopistojen opetustuntimäärän ennustetaan ylittävän tulosbudjetissa arvioidun määrän 1 000 tunnilla.

Henkilöstömäärä ylittää tulosbudjetin noin 60 henkilöllä. Henkilötyövuosien määrä alittaa tulosbudjetin 340 henkilötyövuodella.

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa asiakaskohtainen neliömäärä ylittää tulosbudjetin arvion hieman ja muissa palveluissa sen ennakoidaan olevan on tulosbudjetin tasolla.

Palvelukustannukset

Varhaiskasvatuksen yksikkökustannukset ylittävät talousarvon 4,2 % suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja 4,5 % ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa tulosbudjettiin verrattuna. Kustannusten nousu johtuu varhaiskasvatuksessa etupäässä henkilöstökulujen kasvusta, pienten lasten suhteellisen määrän kasvusta sekä kolmitasoisien tuen kasvaneista kustannuksista.

Ammatillisen koulutuksen palvelukustannus on tulosbudjetissa arvioitua 6 % pienempi, mikä johtuu ammatillisen koulutuksen voimakkaasti kasvaneesta opiskelijavuosimäärästä. Muut palvelukustannukset ovat tulosbudjetin tasolla.

Sitovat tavoitteet

Toimialan sitova tavoite ”Parannetaan mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa” toteutuu.

Myös toisen sitovan tavoitteen ” Luodaan rakenteet toisen asteen opiskelijoiden ristiinopiskelumahdollisuuksien lisäämiseksi” ennustetaan toteutuvan.

Neljästä kaupunkiyhteisestä tavoitteesta kolmen ennakoidaan toteutuvan. Tavoitteista arvioidaan jäävän toteutumatta tavoite: ”Kaupungin toimintojen tuottavuutta parannetaan digitalisaation, tilatehokkuuden ja prosessitehokkuuden keinoin”. Tässä toimialan mittari on kytketty tavoitteeseen kohdentaa henkilöstöä tasaisemmin päiväkotien, yksiköiden ja alueiden välillä ja siten nostaa lasten ja aikuisten suhdelukua puolella prosenttiyksiköllä vuoden 2023 tasosta (84,8 %).

12.11.2024

Asia/4

Riskit

Strategiset riskit

Henkilöstön saatavuuden haasteet heijastuvat henkilöstön hyvinvointiin: Kokemus työn kuormittavuudesta lisääntyy, palvelutuotannon yksiköissä aiheutuu ennakoimattomia muutoksia ja työn suunnittelu, arviointi ja kehittäminen hankaloituvat. Seurauksena toiminnan laatu heikkenee ja alan veto- ja pitovoima laskee. Kelpoisen henkilökunnan rekrytoinnin onnistuminen ja osaamisen tukeminen ovat toimialan merkittävimpiä riskienhallintakeinoja.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin heikkeneminen sekä hyvinvoinnin tukipalveluiden saavutettavuuden heikkeneminen muodostavat merkittävän uhan toimialan tavoitteiden saavuttamiselle. Erityisesti nuorten mielenterveysongelmien lisääntyminen, opiskelijoiden työkyvyn heikkeneminen ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrän kasvu ovat toimialan olennaisia riskitekijöitä.

Henkilöstön hyvinvoinnin lisäksi henkilöstön osaamisesta huolehtiminen ja kehittäminen ovat toimialan pitkän aikavälin keskeinen menestystekijä. Kelpoisen henkilöstön tarvittavan määrän takaaminen on edelleen toimialan merkittävimpiä haasteita.

Alueellisen segregaaation kasvu tuottaa haasteen koulujen ja varhaiskasvatuksen yhdenvertaiselle kehitykselle. Alueiden sekä yksiköiden välisestä eriytymisestä voi syntyä mainehaittoja ja tiettyjen yksiköiden vetoimaisuuden laskua. Segregaaation kasvua pyritään hillitsemään mm. tarveperusteisella rahoituksella.

Taloudelliset riskit

Toimialan tilojen vuokrien kokonaiskustannukset suhteutettuna toimialan perustehtävien rahoitukseen ovat merkittävät, joten toimialan palvelutilojen vuokrien hallinta sekä vuokrien kehitys muodostavat haasteen toimialan palveluiden rahoitukselle.

Yleinen inflaatio- ja kustannuskehitys muodostaa riskin toimialan ostopalvelujen kulujen ja henkilöstökulujen kasvulle. Yleinen inflaatiokehitys on kuitenkin hidastunut.

Oppimisen tuen lainsäädännön muutokset esi- ja perusopetuksessa, toisen asteen koulutuksen rahoituksen muutos sekä varhaiskasvatuksen kolmiportaisen tuen tuomat uudet resurssitarpeet ovat riski toimialan kulujen kasvulle.

Operatiiviset riskit

Palvelutoiminnan, erityisesti varhaiskasvatuksen yksiköiden, toimintojen ja toiminta-ajan rajaaminen ovat operatiivinen riski tilanteissa, joissa henkilöstön riittävyttä ei pystytä takaamaan. Palvelutoiminnan takaamisen lisäksi kasvatustyön toiminnallisten ja laadullisten tavoitteiden saavuttaminen vaikeutuu riittävien resurssien puuttuessa.

Tietojärjestelmien toimivuus sekä tiedon luotettavuus ovat merkittäviä riskitekijöitä sekä toimialan johtamiselle ja kehittämiselle että palvelutuotannolle. Opiskelija- asiakas- ja henkilöstötietojärjestelmien tiedon eheyden ja saavutettavuuden heikkeneminen ovat riski niin toimialan palvelutuotannolle kuin tukipalveluille. Tietoturvan ja tietosuojan kehittäminen toimialalla ja kaupunkitasoisesti on keskeistä digitaalisen ympäristön uhkiin varautumisessa.

Ennusteen edellyttämät toimenpiteet

10.9.24 tiedoksi merkityn toisen toteutumisennusteen perusteella toimialan ennakoitiin ylittävän talousarvion 49,5 miljoonalla eurolla, joka oli pääosin teknistä ylitystä johtuen ulkoisesta rahoituksesta sekä sote-pen rahoittamien menojen ylityksestä. Lisäksi ennusteen perusteluissa todettiin, että perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa on ylityspaineita, joita ei oltu huomioitu ennusteen ylitysarviossa.

Koska kokonaisylitys oli kuitenkin teknisiä ylitysperusteita suurempi, lautakunta kehotti toimialaa hakemaan keinoja varojen tehokkaaseen käyttöön loppuvuodeksi kuitenkin niin, että se ei vaaranna toimialan lakisääteisiä velvoitteita eikä oppilaiden, oppijoiden, eikä työntekijöiden etua ja hyvinvointia eikä myöskään opetuksen ja palveluiden pedagogista laatua. Lisäksi lautakunta antoi täsmentäviä toimenpideohjeita.

Toimiala on tehostanut varojen käyttöä lautakunnan kehottamalla tavalla, mikä näkyy ylitysarvion pienenemisenä 2,6 miljoonalla eurolla ja tuloarvion nousuna 3 miljoonalla eurolla.

Lisäksi ammatillisen koulutuksen syksyllä tehty uusi hakemus järjestämisluvan laajentamisesta lisännee kaupungin tuloja 4-5 miljoonalla eurolla verrattuna edelliseen ennusteeseen ja perusopetuksessa ei enää ennakoida olevan ylityspaineita, jotka tuotiin esille edellisessä ennusteessa.

Tehostaminen on tehty lautakunnan edellyttämällä tavalla vaarantamatta toimialan lakisääteisiä velvoitteita, asiakkaiden tai työntekijöiden etua ja hyvinvointia tai palveluiden pedagogista laatua.

Toimiala jatkaa toimenpiteitä koko loppuvuoden, minkä johdosta tämä ennuste ei edellytä lautakunnalta lisätoimenpiteitä ylitysoikeusesityksiä

12.11.2024

Asia/4

lukuun ottamatta. Ylitysoikeusesitykset on tehtävä tämän kolmannen ennusteen yhteydessä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelujohtaja, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Lyra-Katz, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi
Anna-Riitta Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 10.09.2024 § 231

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 03.09.2024 § 194

Päätettävä tässä kokouksessa

5

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös ruotsinkielisen päiväkodin perustamisesta Kallion peruspiiriin, Linjojen osa-alueelle osoitteeseen Ensi Linja 1

Pöydälle 29.10.2024

HEL 2024-012034 T 00 00 00

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää perustaa uuden ruotsinkielisen päiväkodin Kallion alueelle osoitteeseen Ensi Linja 1, 00530 Helsinki, 1.1.2025 alkaen. Uudisrakennus otetaan käyttöön kalustettuna elokuuhun 2025 mennessä.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 15 luvun 1 §:n mom. 3 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää ruotsinkielisen jaoston ehdotuksesta ruotsinkielisen päiväkodin perustamisesta. Jaosto on esittänyt lautakunnalle päiväkodin perustamista osoitteeseen Ensi Linja 1 kokouksessaan 8.10.2024.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto päätti 6.6.2023 esittää kasvatus- ja koulutuslautakunnalle Kallioon osoitteeseen Ensi Linja 1 lasten päiväkotin Ensi Linjan päiväkodin uudisrakennuksen tarveselvityksen hyväksymistä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi tarveselvityksen 24.10.2023.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi 14.11.2023 kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon lasten päiväkotin Ensi Linja 1 -hankesuunnitelmasta.

Kaupunginhallitus on tehnyt 11.12.2023 päätöksen tilojen vuokraamisesta kasvatukseen ja koulutuksen toimialan käyttöön osoitteessa Ensi Linja 1. Perustaminen vastaa jo päätettyä tarveselvitystä ja hankesuunnitelmaa.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 11.12.2023 pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta selvitystä ruotsinkielisten varhaiskasvatuspalveluiden tarkoituksenmukaisesta laajuudesta perustettavassa päiväkodissa osoitteessa Ensi Linja 1, ottaen huomioon haasteet henkilöstön saatavuudessa. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa kunnallisia varhaiskasvatuspalveluita on täydennetty ostopalveluilla Kallion alueella.

Yksityisten palveluntuottajien osuus ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa säilyy nykyisellä tasolla, noin 10 %:ssa. 11.12.2023 kaupunginhallitus edellytti, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala arvioi ja tuo lautakunnalle tietoon ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen järjestämisestä, mikä olisi tarkoituksenmukainen tapa täydentää omaa tuotantoa ja mahdollistaa erilaisten palveluntarjoajien toiminta ruotsinkielisellä puolella (esimerkiksi huomioiden mm. yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisän käyttö, ostopalvelut, palvelusetelit). Tähän asiaan palataan vuonna 2025. Ostopalvelumalli jatkuu vaihtoehtona silloin, kun kaupunki tarvitsee täydennystä omiin palveluihinsa.

Ensi Linja 1 -rakennushanke vastaa alueen palvelutarpeisiin. Nykyiset ostopalvelusopimukset Kallion alueella päättyvät 31.7.2025. Uuteen perustettavaan päiväkotiin toteutetaan päiväkotitiloja varhaiskasvatukselle ja esiopetukselle noin 224 lapselle, joista 84 paikkaa on osoitettu ruotsinkieliselle varhaiskasvatukselle ja 140 paikkaa suomenkieliselle varhaiskasvatukselle. Ruotsinkieliselle varhaiskasvatukselle osoitetut tilapaikat kattavat nykyiset ostopalvelut Kallion alueella. Kaupungin ei siis tällöin ole tarkoituksenmukaista ostaa varhaiskasvatuspalveluita yksityisiltä palveluntuottajilta Kallion alueella.

Henkilökunnan rekrytointi Ensi Linja 1:n päiväkotiin aloitetaan mahdollisimman aikaisin. Nykyisille ostopalvelupäiväkotien työntekijöille tarjotaan mahdollisuus siirtyä työskentelemään kaupungin hallinnoimaan, uuteen osoitteeseen Ensi linja 1 tulevaan päiväkotiin.

Muutoksen valmistelu

Lasten huoltajia on tiedotettu alueen palveluverkkoon kohdistuvista muutoksista 21.9.2023 järjestetyssä keskustelutilaisuudessa. Tilaisuudessa käsiteltiin Ensi Linja 1 tulevan päiväkodin suunnitelmaa ja sen vaikutuksia ruotsin- ja suomenkielisen varhaiskasvatuksen palveluverkkoon. Päiväkotia Annan ja Brita-Maria Renlundin huoltajille on 14.10.2024 pidetty tilaisuus, jossa käsiteltiin Ensi Linja 1:n uusia päiväkotitiloja.

Lapsivaikutusten arviointi

Uuden päiväkodin myötä Kallion alueella pystytään vastaamaan 1–6-vuotiaiden ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrän kasvuun. Varhaiskasvatustilain 5 § mukaisesti kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Uudet päiväkotitilat on suunniteltu vastaamaan nykyisiä turvallisuus- ja terveellisyysvaatimuksia. Lapsen yhtenäinen opinpolku varhaiskasva-

tuksesta esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen on huomioitu hankkeen yhteydessä.

Uusi päiväkotirakennus sijaitsee nykyisten ostopalvelupäiväkotien vierisellä tontilla, joten muutoksella ei ole vaikutusta päiväkotimatkojen pituuteen. Kallion alueen ostopalvelupäiväkotien lapsille tarjotaan paikka Ensi Linja 1:n uudessa päiväkodissa. Siirtyminen uuteen päiväkotiin voi aiheuttaa muutoksia hoito- ja kasvatushenkilöstöön.

Esittelijä

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Jenni Tirronen, Chef för småbarnspedagogiken, puhelin: 09 310 73014
jenni.tirronen(a)hel.fi
Maija Saali, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 34058
maija.saali(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Kallioon osoitteeseen Ensi linja 1 toteutettavien päiväkotitilojen tarveselvityksestä
- 2 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Kallioon osoitteeseen Ensi Linja 1 toteutettavien päiväkotitilojen hankesuunnitelmasta
- 3 Hankesuunnitelman hyväksyminen koskien rakennuksen käyttötarkoituksen muutosta päiväkodiksi (Kallio, Ensi linja 1)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.10.2024 § 296

HEL 2024-012034 T 00 00 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

29.10.2024 Pöydälle

Esteelliset: Ozan Yanar

Esteellisyyden syy: Osallisuusjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 1)

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että kappaleen 7 toiseksi virkkeeksi lisätään seuraava: 11.12.2023 kaupunginhallitus edellytti, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala arvioi ja tuo lautakunnalle tietoon ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen järjestämisestä, mikä olisi tarkoituksenmukainen tapa täydentää omaa tuotantoa ja mahdollistaa erilaisten palveluntarjoajien toiminta ruotsinkielisellä puolella (esimerkiksi huomioiden mm. yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisän käyttö, ostopalvelut, palvelusetelit). Tähän asiaan palataan vuonna 2025.

Samalla poistetaan kappaleesta seuraavat virkkeet: Kaupunki suunnittelee selvittävänsä palvelusetelien käytön mallia sen jälkeen, kun uusi varhaiskasvatuksen palvelusetelilainsäädäntö on hyväksytty. Tietojemme mukaan lakiehdotus on tulossa lausunnolle keväällä 2025.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Pöydällepanoehdotus:

Mirita Saxberg: Pöydälle

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti Mirita Saxbergin ehdotuksesta panna asian pöydälle.

Esittelijä

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Jenni Tirronen, Chef för småbarnspedagogiken, puhelin: 09 310 73014
jenni.tirronen(a)hel.fi
Maija Saali, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 34058
maija.saali(a)hel.fi

Svenska sektionen vid nämnden för fostran och utbildning 08.10.2024 § 37

HEL 2024-012034 T 00 00 00

Framställning

Svenska sektionen vid fostrans- och utbildningsnämnden beslutade föreslå att fostrans- och utbildningsnämnden från och med 1.1.2025 beslutar inrätta ett nytt svenskspråkigt daghem i Berghällsområdet på adressen Första linjen 1, 00530 Helsingfors. Nybyggnaden tas i bruk inredd senast i augusti 2025.

Svenska sektionen beslutade enhälligt om följande tillägg till beslutet.

Sektionen konstaterar att det har funnits välfungerande verksamhet på området, och vill se ett mångsidigt utbud av svenskspråkiga tjänsterna inom småbarnspedagogiken även i framtiden i den mån efterfrågan överstiger utbudet.

Behandling

08.10.2024 Enligt förslaget

Under diskussionen lade Bicca Olin understödd av Ted Apter fram följande tillägg till förslag till framställning:

Sektionen konstaterar att det har funnits välfungerande verksamhet på området, och vill se ett mångsidigt utbud av svenskspråkiga tjänsterna inom småbarnspedagogiken även i framtiden i den mån efterfrågan överstiger utbudet.”

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Jenni Tirronen, Chef för småbarnspedagogiken, telefon: 09 310 73014
jenni.tirronen(a)hel.fi

6

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Alppilassa osoitteessa Sturenkatu 6 sijaitsevaan Åshöjdens grundskola-koulurakennukseen sijoittuvien erityisopetustilojen hankesuunnitelmasta

Pöydälle 29.10.2024

HEL 2024-013677 T 10 06 00

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 15.10.2024 päivätystä Åshöjdens grundskolan erityisopetustilojen hankesuunnitelmasta (liite 1).

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuutta kiinnitettävän tilojen valmistumiseen sovituissa aikataulussa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuranan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 15.10.2024 päivätystä Åshöjdens grundskolan erityisopetustilojen hankesuunnitelmasta. Kohde sijaitsee osoitteessa Sturenkatu 6, Alppilan kaupunginosassa. Hankkeessa toteutetaan tilat pidennetyn oppivelvollisuuden erityisluokkien toiminnan tarpeisiin. Tilat toteutetaan toiminnallisena muutoshankkeena Åshöjdens grundskola-koulurakennukseen, josta vapautuu tilaa yläkoulun ja musiikin painotetun opetuksen siirtyessä Käpylään Kottby grundskolan -kouluun. Pidennetyn oppivelvollisuuden oppi-

laiden ruotsinkieliset erityisluokat siirtyvät ruotsinkielisen jaoston päätöksen (7.11.2023, §41) mukaisesti Zacharias Topeliusskolan-koulusta Åshöjdens grundskola -kouluun.

Tilat osoitteessa Sturenkatu 6 mitoitetaan 56:lle vuosiluokkien 1-9 erityisluokan oppijalle ja yhteensä 194 esiopetuksen ja perusopetuksen vuosiluokkien 1-6 oppijalle. Yhteensä toimipisteen tiloissa voidaan järjestää esi- ja perusopetusta yhteensä 250 oppijalle.

Erityisluokat koostuvat toiminta-alueittain opiskelevista oppijoista (TOI) ja yksilöllisten tavoitteiden mukaan opiskelevista (POY) oppijoista. Zacharias Topeliusskolanissa näitä erityisluokkia on kutsuttu TOINI-luokiksi. Tässä päätöksessä viitataan termillä erityisluokka edellä mainittuihin erityisryhmiin.

Perustelut tilahankkeen mitoitukselle on ilmoitettu tarveselvityksessä ja erityisen tuen oppijoiden osalta siihen ei ole tullut muutoksia. Erityisoppilaiden palvelu on kaupunkitasoista palvelua, joka palvelee osin myös lähikuntia.

Poiketen tarveselvityspäätöksestä, koko kiinteistön yhteenlaskettu enimmäisoppilasmäärä mitoitetaan enintään 250 oppijaan. Tämä raja- jaus johtuu hankesuunnittelun aikana ilmenneistä rakennuksen asettamista teknisistä reunaehdoista. Rakennuksen kapasiteetin nostaminen tämän hankkeen yhteydessä aiheuttaisi laajoja muutostöitä, jotka eivät olisi tämän hankkeen aikataulun ja kustannusten puitteissa tarkoituksenmukaisia.

Vuoden 2022 väestöennusteen mukaan ruotsinkielisten 6–12-vuotiaiden määrä kasvaa Åshöjdenin ja Kottbyn peruskoulujen oppilaaksiottoalueilla ennustekauden aikana. Koulujen tilat riittävät nyt ennustetulle lapsimäärälle ja ennakoidulle palveluun osallistuvien suomen- ja muunkielisten oppilaiden määrälle. Oppilaaksiottoalueiden väestökehitystä tulee tarkastella vuosittain ja tarvittaessa huomioida väestökehityksen vaikutus oppilasmäärien tasaamiseen eri oppilaaksiottoalueiden välillä.

Koulun käytössä on ollut osoitteessa Sturenkatu 6 sijaitsevan koulurakennuksen lisäksi väliaikaisia lisätiloja osoitteessa Sturenkatu 2, joista luovutaan vuoden 2025 elokuuhun mennessä.

Alppilaan osoitteeseen Sturenkatu 6 toteuttavat tilat suunnitellaan otettavan käyttöön kalustettuina tammikuuhun 2026 mennessä. Tilojen käyttöönoton mahdollinen myöhästyminen aiheuttaa haittaa toiminnan järjestämiselle ja voi aiheuttaa lisäkustannuksia toimialalle.

Hanke on esitelty kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstölle 14.8.2024. Liitteenä oleva työsuojelun lausunto huomioidaan jatkosuunnittelussa.

Hankkeessa toteutettavan fyysisen oppimisympäristön avulla edistetään perustietojen ja -taitojen oppimista, hyvinvointia sekä vähennetään sisäilmaongelmia ja parannetaan rakennuskannan energiatehokkuutta kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti.

Palvelutiloilla parannetaan lasten ja nuorten arkea

Tilahankkeen tavoitteena on turvallinen, terveellinen ja tarkoituksenmukainen oppimisympäristö, jonka monikäyttöiset tilat tukevat sekä oppijoiden että henkilökunnan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Tilat ja piha suunnitellaan esteettömäksi ja kaikille oppijoille sopivaksi, lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä tukevaksi oppimisympäristöksi.

Piha-alueet varustetaan leikkivälinein edistämään liikunnallisuutta ja opetussuunnitelmien tavoitteita ja niiden suunnittelussa ja varustelussa otetaan huomioon turvallisuus, valvottavuus, yhteisöllisyys, liikunnallisuus ja pihan monipuolinen käyttö oppimis- ja leikkimistilana. Erityisesti suunnittelussa on kiinnitetty huomiota erityisoppilaille soveltuviin ratkaisuihin ja varusteluun. Henkilökuntaa ja oppilaita osallistetaan pihan suunnitteluun.

Piha-alueiden suunnittelussa parannetaan pihan toiminnallisuutta kaikille oppilaille, parannetaan piha-alueen viihtyisyyttä liikennemelua vaimentavin rakentein ja huomioidaan erityisoppilaiden saattoliikenteen turvalliset järjestelyt. Piha-alueiden suunnittelussa säilytetään mahdollisimman paljon tontilla olevaa kasvillisuutta ja täydennetään nykyisiä istutusvyöhykkeitä.

Tarkoituksenmukaisella lukituksella ja kulunvalvonnalla varmistetaan edellytykset liikuntasalin asukaskäytölle.

Tilaratkaisut tukevat varhaiskasvatussuunnitelman ja peruskoulun opetussuunnitelman toteuttamista

Hankkeessa toteutetaan pedagogisesti toimivat, tarkoituksenmukaisesti mitoitettut ja monikäyttöiset tilat olemassa olevan rakennuksen puitteissa. Tilat suunnitellaan suunnitteluohjeiden mukaan ja ne mahdollistavat oppijoille hyvän ympäristön oppia ja kasvaa.

Hankkeen vaikutus tila- ja toimintakustannuksiin

Kaupunkiympäristön toimialan laatiman kustannusarvion mukainen enimmäishinta on 3 150 000 euroa (alv 0 %). elokuun 2024 kustannustasossa.

Kaupunkiympäristön toimialan mukaan hankkeen kustannuksia nostavia tekijöitä ovat muun muassa: pieni hankeko, runsas pihavarustus, pihalle toteutettava melumuuri, louhintatyöt, haastavat työmaajärjestelyt johtuen mm. ahtaasta rakennuspaikasta liikenteen keskellä.

Hankesuunnitelman mukainen kokonaisvuokra-arvio on noin 116 900 euroa/kk eli noin 1 403 000 euroa vuodessa (30,94 euroa/m²/kk). Neliövuokran perusteena on 3780 htm². Kasvatuksen ja koulutuksen käyttöön tulevien tilojen varustus on valtakunnallista perustasoa, mikä ei nosta hankkeen kustannustasoa. Lopullinen vuokra tarkentuu hankkeen toteutuneiden kustannusten mukaan hankkeen valmistuttua.

Nykyinen vuokra on noin 1 042 800 euroa/ vuosi, joten arvioitu vuokrankorotus on vuositasolla 360 000 euroa (7,96 euroa/m²/kk).

Toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet. Tässä hankkeessa käynnistämiskustannuksiin varataan 180 000 euroa, tietohallinnon hankintoihin 32 400 euroa ja muuttokustannuksiin 20 000 euroa.

Väistötiloja ei tarvita

Muutostyöt vaiheistetaan siten, että nykyinen toiminta voi toimia tiloissa ja näin ollen väistötiloja ei tarvita. Nykyisestä toiminnasta vuosiluokat 7-9 ja musiikin painotettu opetus siirtyvät Kottby grundskolan -koulun yhteyteen kesällä 2025 eli ennen muutostöiden alkamista. Erityisoppilaiden toiminta siirtyy hankkeessa toteutettaviin tiloihin vasta niiden valmistuttua.

Aikaisemmat päätökset, osallistaminen ja muu valmistelu

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto on päättänyt (7.11.2023, § 41) ruotsinkielisten erityisluokkien siirtymisestä Zacharias Topeliuskolan-koulusta Åshöjdens grundskolan -kouluun.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on hyväksynyt 11.6.2024 Åshöjdens grundskola-koulurakennukseen osoitteeseen Sturenkatu 6 sijoittuvien erityisopetustilojen tarveselvityksen. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto on esittänyt lautakunnalle päätöksessään 4.6.2024 osoitteessa Sturenkatu 6 sijaitsevien erityisopetustilojen tarveselvityksen hyväksymistä.

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Hankkeen suunnittelun yhteydes-

sä on kuultu asiantuntijoina rakennusvalvonnan, kaupunginmuseon, katu- ja liikennesuunnittelun, ympäristökeskuksen ja pelastuslaitoksen edustajia, esteettömyysasiamiestä sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä.

Koulujen ja esiopetuksen henkilökunta on laatinut pedagogisen suunnitelman. Osallistaminen toiminnan suunnitteluun ja pedagogisen suunnitelman laatimiseen on toteutettu tavallista laajempaan. Käyttäjien pedagogisen tiimin työpajoja ja muita tapaamisia järjestetty ruotsinkielisten palvelujen pedagogisten asiantuntijoiden ohjauksessa. Työpajoista on raportoitu erikseen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ruotsinkielisen jaoston kokouksessa 7.5.2024.

Käyttäjien osallistaminen suunnitteluun sitouttaa kaikki tahot suunnitelman tavoitteisiin. Zacharias Topelius skolan- ja Åshöjdens grundskolan -koulujen sekä esiopetuksen henkilöstön edustajat ovat osallistuneet hankkeen valmisteluun tuoden tilasuunnitteluun pedagogisen ja toiminnallisen näkökulman. Osallistamisen myötä saatu palaute on otettu huomioon suunnitelmien laadinnassa. Henkilökuntaa osallistetaan käyttäjäkokousten kautta suunnitelmien jatkekehittämiseen. Jatkosuunnittelun aikana tullaan järjestämään käyttäjäkokouksia mm. kalustuksesta.

Oppijoita tullaan osallistamaan piha- ja irtokalustesuunnitteluun lukuvuoden 2024-25 aikana. Osallistamisen toteuttaminen suunnitellaan yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Henkilöstön ja huoltajien tiedotustilaisuudet on järjestetty 5.2.2024.

Lapsivaikutusten arviointi

Tilojen ja pihan toteutuksella varmistetaan lapsille turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö. Hankkeessa toteutettavissa tiloissa erityisen tuen oppijoiden toiminta voidaan järjestää kaupunkitasoisesti yhdenvertaisesti. Asianmukaiset ja inkluusiota tukevat tilat parantavat erityisen tuen oppijoiden toimintaedellytyksiä ja oppimista.

Henkilökunnalla on mahdollisuus osallistua pedagogisesti tarkoituksenmukaisten ja sosiaalisesti turvallisten tilojen ja yhteisen toimintakulttuurin suunnitteluun. Tilojen ja toimintakulttuurin suunnittelun lähtökoh- ta on oppijoiden hyvinvoinnin, kasvun ja hyvien oppimisen edellytysten turvaamisessa. Henkilökunta tuntee lasten arjen, mikä on erityisen tuen oppijoiden tarpeiden mukaisten suunnitteluratkaisujen kannalta olennaista. Oppimistilat ja välituntihiha varustellaan monipuolisesti, että kaikki oppijat voivat osallistua omista lähtökohdistaan kouluyhteisön toimintaan ja vuorovaikutukseen muiden kanssa. Lisäksi muun muassa ruokailutiloissa huomioidaan erityisen tuen oppijoiden erityistarpeet.

Lapsille tarjotaan mahdollisuuksia vaikuttaa tilojen suunnitteluun irtokalustuksen ja pihojen osalta. Lasten osallistaminen toteutetaan yhteistyössä lapselle tutun henkilökunnan kanssa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Manninen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 22493
ulla.k.manninen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Åshöjdens grundskolanin Toini-tilat Hankesuunnitelma
- 2 Åshöjdens grundskola, hankesuunnitelman viitesuunnitelmat
- 3 Kustannusennusteen erittelyosa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.10.2024 § 297

HEL 2024-013677 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

29.10.2024 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:
Nora Grotenfelt: Pyydän pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti Nora Grotenfeltin ehdotuksesta panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

12.11.2024

Asia/6

Lisätiedot

Ulla Manninen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 22493
ulla.k.manninen(a)hel.fi

7

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Pitäjänmäkeen osoitteeseen Viinenukja 6 toteutettavan peruskoulun ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen tarveselvityksestä

HEL 2024-006476 T 10 06 00

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hyväksyä Pitäjänmäkeen osoitteeseen Viinenukja 6 toteutettavan Pitäjänmäen peruskoulun ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen tarveselvityksen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeiden jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa pitää edelleen huomioida henkilöstön ja oppijoiden näkemykset tilojen kehittämisessä sekä varmistaa tilojen kokonaistaloudellisuus. Tiloja kehitettäessä varmistetaan, että toiminnalle on riittävästi rauhallisia oppimisen tiloja.

Lautakunta edellyttää, että kaupunkiympäristön toimiala esittää hankesuunnitelmassa hankekustannusten muodostumisperusteet. Lisäksi hankkeen suunnittelussa tulee etsiä mahdollisimman toimivia ja taloudellisia ratkaisuja.

Esittelijän perustelut

Pitäjänmäen peruskoulun tilat eivät enää ole riittävät alueen kasvavalle palvelutarpeelle. Koulussa on tällä hetkellä 464 lasta ja päiväkodeissa, joiden tiloja hankkeessa korvataan, on tällä hetkellä 127 tilapaikkaa.

Nyt toteutettavissa tiloissa voidaan järjestää varhaiskasvatusta ja perusopetusta alueen muuntuviin tarpeisiin ja tilojen monipuolinen käyttö on huomioitu tilojen mitoittamisessa. Tilat suunnitellaan noin 680 yhtenäisen peruskoulun oppilaille. Rakennukseen toteutetaan lisäksi päiväkotitiloja varhaiskasvatukseen ja esiopetuksen 224 lapselle.

Osoitteeseen Viinenukja 6 toteutettava uudisrakennus otetaan käyttöön kalustettuna elokuuhun 2029 mennessä. Uudisrakennuksen valmistuttua päiväkotitiloista osoitteissa Viinenukja 6 (LPK Mestari, ryhmä Suutarit) ja Konalantie 16 (LPK Taneli) on mahdollista luopua.

Kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunta hyväksyi samaan rakennushankkeeseen sisältyvän, erillisen Pitäjänmäen kirjaston ja nuorisotilan tarveselvityksen 11.6.2024. Uuden toimintamallin mukaisesti kasvatukseen ja koulutuksen toimialan hankkeissa liikuntasalien mitoitus tarkistetaan yhteistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Tilahanke parantaa palveluiden järjestämistä

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta ja paikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti. Toimipisteen laajuudessa on huomioitu koko palvelualueen pitkän tähtäimen kehitys: väestöennuste, asuin- ja liikerakentaminen ja liikennejärjestelyt.

Hankkeessa varaudutaan tarvittaviin oppilaaksiottoaluemuutoksiin.

Pitäjänmäen peruskoulun ja hankkeessa korvattavien päiväkotien nykyiset tilat ovat riittämättömät kasvavalle käyttäjämäärälle, eivätkä ne kaikilta osin vastaa toiminnallisia tavoitteita.

Pitäjänmäen peruspiirissä asui suomen tai muun kielisiä 1–6-vuotiaita vuonna 2023 noin 1020. Peruspiirissä asuvien 1–6-vuotiaiden lasten määrän ennustetaan kasvavan vuoteen 2038 mennessä noin 100 lapsella verrattuna vuoden 2023 toteumaan.

Pitäjänmäen peruspiirissä on tällä hetkellä viisi suomenkielistä kaupungin päiväkotia, joissa on yhteensä 603 tilapaikkaa. Peruspiiriin valmistuu vuoden 2024 lopussa päiväkotia Kutomo, jonka valmistumisen myötä suomenkieliselle varhaiskasvatukselle tulee 161 uutta tilapaikkaa. Toiminta päiväkotia Kutomossa alkaa vuoden 2025 tammikuussa.

Pitäjänmäen peruskoulun oppilaaksiottoalueella asui suomen tai muun kielisiä 7–15-vuotiaita vuonna 2023 noin 580. Peruskouluikäisen väestön määrä koulun nykyisellä oppilaaksiottoalueella laskee loivasti vuoteen 2032 asti, jonka jälkeen peruskouluikäisten määrä kääntyy uudestaan kasvuun siten, että ennustekauden lopulla määrän ennustetaan olevan lähes samalla tasolla vuoden 2023 toteuman kanssa.

Strömbergin ala-asteen koulusta siirrytään 7. luokalle Pitäjämäen peruskouluun. Vuonna 2023 Strömbergin ala-asteen oppilaaksiottoalueella asui noin 230 iältään 7–12-vuotiasta lasta, määrän ennustetaan kasvavan noin 20 lapsella ennustekauden loppuun vuoteen 2038 mennessä.

Pitäjänmäen peruspiirin, Haagan peruspiirin ja Munkkiniemen peruspiirin alueella sijaitsevien koulujen oppilaaksiottoalueisiin on lapsimäärän kasvun takia suunnitteilla muutoksia. Muutoksessa käsitellään alueen koulujen oppilaaksiottoalueita kokonaisuutena ja muutoksen tavoitteena on tasata koulujen oppilasmääriä huomioiden koulujen nykyiset tilat ja rakentamishjelmassa olevat hankkeet. Pitäjänmäen peruskoulun hankkeen mitoituksessa on huomioitu koulussa toimivat kuulovammais-

ten erityisluokat, alueiden lapsimäärän kasvu ja tulevat oppilaaksiottoalueiden muutokset.

Uudet palvelutilat tukevat lasten arkea

Uudisrakennukseen toteutettavat turvalliset, terveelliset ja riittävät tilat luovat hyvät edellytykset koulun ja päiväkodin toiminnalle ja vastaavat Pitäjänmäen alueen palvelutarpeisiin.

Tilat suunnitellaan esteettömiksi ja kaikille oppijoille sopiviksi, lapsen kasvua ja kehitystä tukevaksi oppimisympäristöksi. Toiminnan suunnitteluun osallistetaan henkilöstön lisäksi lapset, nuoret ja perheet. Tilat mahdollistavat yhteisöllisyyden ja asukaskäytön lisäämisen alueella.

Tilat edistävät varhaiskasvatussuunnitelman ja perusopetuksen opetussuunnitelman toteuttamista

Hankkeessa toteutetaan perusopetukselle ja päiväkodille pedagogisesti monipuoliset, ja tarkoituksenmukaisesti mitoitettavat tilat, jotka edistävät toimintaa ja takaavat oppijoille hyvän ympäristön oppia ja kasvaa. Tilat suunnitellaan kaupunkitasoisten mitoituseriaatteiden ja suunnitteluohjeiden mukaan ja ne mahdollistavat perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen opetussuunnitelmien tavoitteiden toteuttamisen. Teknisillä ratkaisulla mahdollistetaan tietoyhteiskunnassa tarvittavien taitojen oppimista ja lisätään teknologian ymmärtämistä ja osaamista Helsingissä.

Piha-alueet varustetaan leikkivälinein edistämään liikunnallisuutta ja opetussuunnitelmien tavoitteita ja niiden suunnittelussa ja varustelussa otetaan huomioon turvallisuus, valvottavuus, yhteisöllisyys, liikunnallisuus ja pihan monipuolinen käyttö oppimis- ja leikkimistilana. Piha-alueet tarjoavat sekä päiväkodin että koulun käyttäjille ja alueen asukkaille monipuoliset leikki- ja liikuntaolosuhteet. Henkilökuntaa ja oppilaita osallistetaan pihan suunnitteluun.

Pitäjänmäen peruskoulun ja päiväkodin perusparannus- ja uudishankkeen tilatarpeet esitetään liitteenä olevassa huonetilaohjelmassa.

Uusien tilojen vaikutus tila- ja toimintakustannuksiin

Pitäjänmäen peruskoulun ja päiväkodin uudet ja perusparannetut tilat ovat laajuudeltaan 9 698,2 htm² (6 720 hym², tilaohjelman mukainen hyötyala). Kaupunkiympäristön toimialan arvioima tuleva kokonaisvuokra on noin 29,71 euroa/m²/kk eli noin 3 457 600 euroa/vuosi.

Toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet. Ensikertaisessa kalustamisessa hyödynnetään vähintään 30 % toimialan käytössä olleita kalusteita, mikä edistää kaupungin hiilineutraalisuustavoitteita ja vähentää ir-

tokalustukseen varattavia määrärahoja. Tässä hankkeessa käynnistämiskustannuksiin varataan 820 000 euroa, sisältäen tieto- ja viestintäteknologian kustannuksia 72 000 euroa. Summa ei sisällä kovien materiaalien kädentaitojen tilojen laitehankintojen kustannuksia. Muuttokustannusarvio on noin 127 296 euroa, siivouskustannusarvio on noin 277 440 euroa/vuosi. Toimintakustannukset tulevan hankkeen osalta ovat yhteensä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta noin 9 150 000 euroa/vuosi.

Päiväkodin ja peruskoulun sijoittaminen samaan kiinteistöön ja tilojen yhteiskäyttö on tilankäytöllisesti kustannuksiltaan taloudellinen ratkaisu sekä vahvistaa yhtenäistä opinpolkua. Yhteiskäyttöisiä tiloja voivat olla esimerkiksi ruokasali ja liikuntasali.

Väistötilat järjestetään kaikille Viinenkuja 6 tiloissa sijaitseville lapsille ja nuorille. Myös Viinenkuja 6:n pavijonki puretaan rakentamisen tieltä. (42 tilapaikkaa, 1–5 v., ryhmä Mestarit)

Kymp selvittää väistötilavaihtoehtoja ja niiden kustannuksia Pitäjänmäen alueelta sekä sen läheisyydestä. Arviolta väistötilojen kustannukset ovat 27 euroa/m², sisältäen tilavuokran, muutostyöt, Kympin ylläpidon sekä hallintokulun.

Osallistaminen ja muu yhteisvalmistelu

Tarveselvitys on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Päiväkodin ja koulun henkilökunta on osallistunut ja osallistuu tulevissakin käyttäjäkokouksissa rakennuksen suunnitteluun hanke-, yleis- ja toteutussuunnittelun aikana, tuoden tilasuunnitteluun pedagogisen ja toiminnallisen näkökulman. Osallistamisen myötä saatu palaute on otettu huomioon suunnitelmien laadinnassa.

Aloitustapaaminen pidettiin 15.11.2023. Yksiköt ovat laatineet pedagogisen toimintasuunnitelman 29.11.2023. Pitäjänmäen peruskoulussa (yksikön sisällä) on hanketta käsitelty henkilöstön kanssa 26.4.2023 ja 31.5.2023. (Johtoryhmässä lisäksi 25.3.24 ja 16.4.2024.) Varhaiskasvatuksen henkilöstölle (LPK Taneli ja LPK Mestarin ryhmä suutarit) on pidetty kokous 11.4.2023 sekä edellä mainittujen huoltajille 29.10.2024.

Kaupunkiympäristön toimiala esitteli hankkeen Pitäjänmäki-päivänä 8.9.2024 Pitäjänmäen kirjastossa.

Huoltajia tiedotetaan hankkeesta marraskuun aikana. Lisäksi henkilökuntaa ja oppijoita osallistetaan pihan ja irtokalustuksen suunnitteluun ja huoltajia osallistetaan toiminnan suunnitteluun.

Huoltajia tiedotetaan vuosittain alueen palveluverkon kehittämisestä ja talonrakentamishojelmasta sekä osallistetaan toiminnan ja yhteistyön suunnitteluun johtokuntien ja vanhempainyhdistysten kautta.

Lapsivaikutusten arviointi

Rakentamishankkeella saadaan uusia tilapaikkoja ja oppilaspaikkoja. Tämä edesauttaa alueella asuvien lapsien yhtenäisen opinpolun toteutumista. Tilojen ja pihan toteutuksella varmistetaan lapsille turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö. Tilasuunnittelulla edistetään jokaisen lapsen mahdollisuutta kasvaa ja oppia rauhallisessa ja turvallisessa ympäristössä. Tilat tarjoavat mahdollisuuksia sekä vetäytymiseen ja rauhoittumiseen että yhdessä oppimiseen.

Lapsen siirtymiä varhaiskasvatuksesta esi- ja perusopetukseen helpotetaan sijoittamalla eri toimintoja saman katon alle. Samalla mahdollistetaan lapselle/ nuorille tutujen aikuisten ja lasten kanssa toimiminen pitkäjänteisesti.

Rakennuksen ja piha-alueiden suunnittelussa varmistetaan lasten ja nuorten mahdollisuus leikkiin ja liikkumiseen pihalla ja lähipuistoissa sekä huomioidaan turvallinen siirtyminen lähialueen virkistys-, liikunta- ja kulttuuripalveluihin.

Tilat parantavat erityisryhmiin kuuluvien oppijoiden toimintaedellytyksiä. Sekä pihat että tilat suunnitellaan em. oppijoiden erityistarpeet ikätasoisesti huomioiden.

Henkilökunnalla on mahdollisuus osallistua pedagogisesti tarkoitustenmukaisten ja sosiaalisesti turvallisten tilojen ja yhteisen toimintakulttuurin suunnitteluun. Tilojen ja toimintakulttuurin suunnittelun lähtökoh- ta on oppijoiden hyvinvoinnin, kasvun ja hyvien oppimisen edellytysten turvaamisessa. Lapsille/ nuorille tarjotaan mahdollisuuksia vaikuttaa ti- lojen suunnitteluun irtokalustuksen ja pihojen osalta. Lasten osallista- minen toteutetaan yhteistyössä lapselle tutun henkilökunnan kanssa.

Jokaisella lapsella on oma ryhmä. Ryhmien toiminnalliset tarpeet on otettu huomioon toiminta- ja tilasuunnittelussa. Uusiin tiloihin siirtyessä mahdollistetaan kaverisuhteiden jatkuvuus.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 koh- dan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tilahanketta kos- kevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ilari Suomalainen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 86492
ilari.suomalainen(a)hel.fi

Arjariitta Heikkinen, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: +358405485710
arjariitta.heikkinen(a)hel.fi

Ida Mäkinen, Varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: +358407348933
ida.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Pitäjänmäen PK ja LPK ohjeellinen tilaohjelma_20241016
- 2 Pitäjänmäen peruskoulu ja LPK tarveselvityslomake 20241106

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

8

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös kulttuurikeskus Stoan perusparannukseen ja laajennukseen sijoittuvien työväenopiston ja Arbiksen tilojen tarveselvityksestä osoitteessa Turunlinnantie 1

HEL 2024-013107 T 10 06 00

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hyväksyä Itäkeskukseen osoitteeseen Turunlinnantie 1 toteutettavaan kulttuurikeskus Stoan perusparannukseen ja laajennukseen sijoittuvien työväenopistojen tilojen tarveselvityksen ja esittää tarveselvityksen hyväksymistä kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa pitää edelleen huomioida henkilöstön ja oppijoiden näkemykset tilojen kehittämisessä sekä varmistaa tilojen konkonaistaloudellisuus, ekologisuus ja luontoystävällisyys. Tiloja kehitettäessä varmistetaan, että toiminnalle on riittävästi rauhallisia oppimisen tiloja.

Lautakunta edellyttää, että kaupunkiympäristön toimiala esittää hankesuunnitelmassa hankekustannusten muodostumisperusteet. Lisäksi hankkeen suunnittelussa tulee etsiä mahdollisimman toimivia ja taloudellisia ratkaisuja.

Lautakunta pitää vuokrahintaa korkeana koskien opetustiloja ja edellyttää, että kulttuurikeskus Stoan jatkosuunnittelussa tarkastellaan perusparannuksen rakennusteknisiä ratkaisuja, alueen tilojen yhteiskäyttöä sekä tämän hankkeen tilalaaajuutta ja tilojen varustelua yhteistyössä kaupunkiympäristön, kulttuuri- ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen kesken kustannusten kohtuullistamiseksi.

Esittelijän perustelut

Itäkeskuksessa osoitteessa Turunlinnantie 1 sijaitsevan kulttuurikeskus Stoan tiloja perusparannetaan ja laajennetaan. Rakennuksen kunto vaatii kaupunkiympäristön toimialan mukaan laajaa rakennus- ja taloteknistä perusparannusta.

Nykyisin Stoassa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä on työväenopistojen tilakokonaisuus, johon sijoittuvat toimijoina Helsingin työväenopisto ja Helsingfors Arbis. Pääosa kulttuurikeskuksen tiloista on kulttuuri ja vapaa-ajantoimialan käytössä. Talossa toimii Itäkeskuksen kirjasto, kulttuuripalvelut ja nuorisopalvelut. Hankkeesta tullaan järjestämään arkkitehtikilpailu.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä olevista Stoa-tiloista pääosa tulee jatkossakin olemaan työväenopiston käytössä ja pieni osa Arbiksen käytössä. Tilahankkeen valmistuttua osaa tiloista tullaan käyttämään yhteiskäyttöisesti kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa erikseen sovittavalla tavalla. Yhteiskäyttöisiä ja varattavia tiloja ovat esimerkiksi salit ja monitoimitilat.

Osoitteeseen Turunlinnantie 1 toteutettavat tilat suunnitellaan otettavan käyttöön kalustettuna elokuuhun 2031 mennessä ja niissä voidaan järjestää työväenopistojen palveluita muuntuviin palvelutarpeisiin. Tilojen monipuolinen käyttö on huomioitu tilojen mitoittamisessa.

Uudet palvelutilat tukevat parempien vapaan sivistystyön palveluiden järjestämistä kaupunkilaisille

Stoa on vuonna 1984 valmistunut kaupungin ensimmäinen kulttuuri-keskus. Talossa on toiminut alusta asti työväenopisto ja Arbis. Stoa on työväenopiston toiseksi suurin opetuspaikka Opistotalon jälkeen. Stoa on tunnettu ja erinomaisten liikenneyhteyksien päässä. Työväenopistojen kurssit ovat siellä erittäin suosittuja. Työväenopisto järjesti Stoassa vuonna 2023 yhteensä 11 857 opetustuntia, joille osallistui 9384 kurssilaista. Arbis järjesti vuonna 2023 yhteensä 1458 opetustuntia, joille osallistui 563 kurssilaista. Stoassa on monipuoliset luokkatilat, jotka mahdollistavat laajan valikoiman taide- ja taitoaineiden kursseja. Kursitoiminnan lisäksi Stoassa tarjotaan avoimia yleisluentoja, digineuvontaa sekä erilaisia tapahtumia yhteistyössä talon muiden toimijoiden kanssa. Viime vuosina Stoassa on kasvanut voimakkaasti maahanmuuttajille suunnattu koulutus. Stoassa tarjotaan S2-kursseja, luku- ja kirjoitustaidon kursseja, omakielisiä yhteiskuntaorientaatioryhmiä, monikielistä digiopetusta sekä kotivanhemmille suunnattua KOTIVA-opetusta.

Uudistetuissa tiloissa työväenopistot tarjoavat aikuisille vapaan sivistystyön koulutusta tieto-, taito- ja taideaineissa. Perusparannus- ja laajennushankkeen valmistuttua kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluiden laajuus on lähtökohtaisesti sama kuin toimintojen laajuus nykyisinkin. Kasvatuksen ja koulutuksen tilaohjelmassa esitettyä toiminnallista tilantarvetta on kuitenkin hieman kasvatettu nykyisestä. Oppimistilojen suurempi koko mahdollistaisi opettamisen suuremmissa ryhmissä ja siten yksittäisten kurssien opiskelijamäärien kasvattamisen. Erikoistilojen, kuten kotitalouden osalta, väljemmät tilat parantaisivat käyttöturvallisuutta. Näiden tilantarpeiden toteutettavuutta punnitaan hankesuunnitteluvaiheessa osana suunnitteluratkaisua kokonaistaloudellisuus huomioiden. Uutena toimintona verrattuna nykyiseen on tarve lastenhoidolle opetuksen aikana vieraskielisille kotivanhemmille sunna-

tussa opetuksessa, minkä vuoksi hankkeeseen on lisätty uutena tilana lastenhoitotila.

Hankkeessa toteutetaan aikuisten harrastustoiminnalle ja yleissivistävälle opiskelulle pedagogisesti monipuoliset, ja tarkoituksenmukaisesti mitoitettut tilat, jotka edistävät toimintaa ja takaavat oppijoille hyvän ympäristön oppia ja kehittää itseään sekä kokea yhteisöllisyyttä. Tilat suunnitellaan kaupunkitasoisten mitoituseriaatteiden ja suunnitteluohjeiden mukaan. Uudisrakennukseen toteutettavat turvalliset, terveelliset ja riittävät tilat luovat hyvät edellytykset työväenopistojen toiminnalle ja vastaavat erityisesti Itä-Helsingin alueen palvelutarpeisiin.

Tilat suunnitellaan esteettömiksi ja kaikille oppijoille sopivaksi oppimisympäristöksi. Toiminnan suunnitteluun osallistetaan henkilöstön lisäksi kaupunkilaisia. Tilat mahdollistavat yhteisöllisyyden lisäämisen rakennuksen käyttäjien ja alueen asukkaiden kesken.

Stoan perusparannuksen ja laajennuksen palvelukonseptin mukaan tavoitteena kulttuurikeskus Stoaan toiminnalle on tarjota kaupunkilaisille palveluja kokonaisvaltaisesti ja joustavasti kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialojen yhteistyönä, mitä tavoitetta pyritään tukemaan tilasuunnittelulla. Muun muassa aulan aluetta ja aula-palveluja on tavoitteena kehittää käyttäjäystävällisemmiksi ja koko kulttuurikeskuksen yhteistyötä tukevaksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työväenopiston tilatarpeet Kulttuurikeskus Stoaan kokonaisuudessa esitetään liitteenä olevassa ohjeellisessa huonetilaohjelmassa (liite 2). Liitteenä on myös koko rakennuksen tilaohjelma, jossa esitetään koko rakennushankkeen eli sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilantarpeet (liite 3).

Uusien tilojen vaikutus kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tila- ja toimintakustannuksiin

Kulttuurikeskus Stoaan esitetään tehtäväksi merkittävää laajennus (noin 5 900 htm²). Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osalta toiminnan ja tilojen laajuus on lähtökohtaisesti sama kuin toimintojen laajuus nykyisinkin. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuokra-ala kasvaa noin 130htm², jossa on mukana työväenopiston lisätilantarpeet ja jyvitetty osuus yhteiskäyttöisistä tiloista.

Kaupunkiympäristön laatima tilahankkeen kustannusrahoitusvaraus on 104,5 miljoonaa euroa arvonlisäverottomana (koko rakennus keskimäärin 5575 euroa/ brm²; eriteltynä perusparannettavalla osalla noin 4500 euroa/brm² ja laajennusosalla noin 6500 euroa/brm².) Laaditussa kustannusarviossa neliöhinta ylittää rakentamishankkeen laadinnassa

käytetyn korjaushankkeiden yksikköhinnan ja uudisrakentamisen yksikköhinnan.

Rakennuksen kunto vaatii kaupunkiympäristön toimialan mukaan laajaa rakennus- ja taloteknistä perusparannusta. Perusparannuksen osuus hankkeen kustannusarviossa on määritelty suureksi (yli puolet n. 51,2 %). Perusparannuksen kustannusarvioon liittyy suuria epävarmuuksia, koska se ei perustu tuoreisiin kuntotutkimuksiin.

Kaupunkiympäristön toimialan mukaan kokonaiskustannuksia nostavia tekijöitä ovat muun muassa seuraavat: korkeat kaupunkikuvalliset ja laadulliset tavoitteet, huomattava määrä erikoistiloja ja erikoisrakenteita, vaikeat perustamisolosuhteet, hankkeesta järjestetään arkkitehtuurikilpailu. Rakennusta esitetään suojeltavaksi tulevassa asemakaavassa.

Kulttuurikeskus Stoan tilat ovat hankkeen valmistuttua laajuudeltaan 12 843 htm² (10 753 hym²), josta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä olevien tilojen laskennallinen laajuus on noin 1 800 htm². Laajuudessa on mukana varsinaiset työväenopistojen tilat sekä laskennallinen osuus yhteiskäyttöisistä tiloista. Kaupunkiympäristön toimialan arvioima tuleva kokonaisvuokra kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on 36,62 euroa/m²/kk eli noin 790 000 euroa/vuosi.

Nykyiset kasvatuksen ja koulutuksen tilat kulttuurikeskus Stoassa ovat laajuudeltaan yhteensä 1670 htm² ja niiden vuosivuokra on noin 395 200 euroa.

Kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan tilojen sijoittuminen samaan kiinteistöön ja tilojen yhteiskäyttö on tilankäytöllisesti kustannuksiltaan taloudellinen ratkaisu sekä vahvistaa monipuolista palvelutarjontaa kaupunkilaisille.

Toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet. Ensikertaisessa kalustamisessa hyödynnetään vähintään 30 % toimialan käytössä olleita kalusteita, mikä edistää kaupungin hiilineutraalisuustavoitteita ja vähentää irtokalustukseen varattavia määrärahoja. Tässä hankkeessa käynnistämiskustannuksiin varataan 200 000 euroa. Tieto- ja viestintäteknologian hankintoihin varataan 42 000. Muuttokustannusarvio on noin 22 400 euroa, siivouskustannusarvio on noin 57 600 euroa/vuosi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimintakustannukset Stoassa ilman henkilöstökuluja ovat nykyisin yhteensä 133 000 euroa vuodessa. Arvioidut toimintakustannukset hankkeen valmistuttua ovat 138 000 euroa, joten arvioitu toimintakustannusten lisäys on noin 5000 euroa vuodessa.

Kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan tilojen sijoittuminen samaan kiinteistöön ja tilojen yhteiskäyttö on tilankäytöllisesti kustannuksiltaan taloudellinen ratkaisu sekä vahvistaa monipuolista palvelutarjontaa kaupunkilaisille.

Kaupunkiympäristön toimiala selvittää työväenopistojen toiminnalle väistötiloja hankkeen rakentamisen ajaksi. Väistötilojen vuokrakustannukset tulevat hyväksyttäväksi myöhemmissä päätöksenteon vaiheissa.

Osallistaminen ja muu yhteisvalmistelu

Tarveselvitys on laadittu kaupunkiympäristön toimialan, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluntarpeen ja palvelun järjestämiseen vaadittavien tilojen määrittelyyn ovat osallistuneet kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vapaan sivistystyön ja kulttuurikeskus Stoan johto yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan oppimistilojen suunnittelupalveluiden kanssa.

Henkilöstöä ja asukkaita on osallistettu laajasti. Henkilöstöä on tiedotettu asiasta ensimmäisen kerran 11.11.2022, jonka jälkeen Stoan tulevia tiloja ja palveluita on ideoitu ja suunniteltu lukuisissa työpajoissa ja kokouksissa. Henkilökuntaa osallistetaan myös jatkossa käyttäjäkokousten kautta suunnitelmien jatkokehittämiseen hanke-, yleis- ja toteutus suunnittelun aikana. Lisäksi henkilökuntaa osallistetaan irtokalustuksen suunnitteluun. Asukkaiden osallisuus on toteutettu kulttuuri- ja vapaa-ajan toimesta vuosien 2023 ja 2024 aikana ja siinä on hyödynnetty palvelumuotoilua.

Osallisuusprosessissa on noussut esiin, että työväenopiston luokkatiloissa ei ole merkittäviä muutostarpeita. Opiston luentosalia toivottiin siirrettäväksi rakennuksen pääaulan yhteyteen, jotta se olisi helpommin saavutettavissa ja sen asukas- ja yhteiskäyttö tehostuisi.

Lapsivaikutusten arviointi

Työväenopiston tilat ovat aikuisten oppimistiloja. Muun muassa kotivanhemmille järjestettävää opetusta tukee se, että työväenopiston tiloissa varaudutaan lastenhoidon järjestämiseen, mikä helpottaa kotivanhempien osallistumista opetukseen ja siten voi ehkäistä segregatiota ja välillisesti vaikuttaa lasten hyvinvointiin.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää poikkeuksellisten hankkeiden alustavista ja tarkennetuista hankesuunnitelmista riippumatta niiden kustannusarviosta.

Tilahankkeiden käsittelyohjeiden mukaisesti Stoaan perusparannus ja laajennus -hankkeessa noudatetaan poikkeuksellisen hankkeen kaksivaiheista päätöksentekoa. Poikkeuksellisen hankkeesta tekee siihen liittyvät merkittävät segregaatipoliittiset arvot ja kustannuslaskentaan liittyvät suuret epävarmuudet. Kaksivaiheisessa päätöksenteossa valtuusto päättää ensin hankkeen tarpeellisuudesta sekä riippuen hankkeen luonteesta, missä vaiheessa päätoteuttaja ja muut olennaiset osapuolet integroidaan hankkeeseen.

Myöhemmin toisessa vaiheessa valtuusto tekee päätöksen hankkeen toiminnallisesta ja teknisestä sisällöstä, sitoutuvasta rahasta, kuten tavoitebudjetista tai muusta yhdessä toteuttajan kanssa sovitusta tavoitehinnasta sekä sopimusriskeistä, käyttötalousvaikutuksista, elinkaarikustannuksista, aikataulusta ja millä ehdoilla toteutus voidaan käynnistää.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Manninen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 22493
ulla.k.manninen(a)hel.fi
Ville Ylikahri, vapaan sivistystyön päällikkö, puhelin: 310 88501
ville.ylikahri(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarveselvityslomake Stoa KASKO
- 2 2024 Stoaan tilaohjelma KASKO TS
- 3 STOAN Tilaohjelma TS

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

9

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Vartiokylään osoitteeseen Ison-Antintie 22 toteutettavien varhaiskasvatuksen lisä- ja väistötilojen tarveselvityksestä

HEL 2024-014110 T 10 06 00

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hyväksyä Vartiokylään osoitteeseen Ison-Antintie 22 toteutettavien varhaiskasvatuksen lisä- ja väistötilojen tarveselvityksen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeiden jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa pitää edelleen huomioida henkilöstön ja oppijoiden näkemykset tilojen kehittämisessä sekä varmistaa tilojen kokonaistaloudellisuus, ekologisuus ja luontoystävällisyys.

Lautakunta edellyttää, että kaupunkiympäristön toimiala esittää hankesuunnitelmassa hankekustannusten muodostumisperusteet. Lisäksi hankkeen suunnittelussa tulee etsiä mahdollisimman toimivia ja taloudellisia ratkaisuja.

Esittelijän perustelut

Nyt käyttöön otettaviin tiloihin siirtyvät Laakavuoren ja Troolarin päiväkotien monivammaisten lasten ryhmät. Lisäksi itäisen suurpiirin alueelle tarvitaan lisätiloja varhaiskasvatukselle, jotta alueella pystytään tarjoamaan varhaiskasvatusta lähipalveluna nykyistä useammalle. Monivammaisten lasten MOVA-ryhmien toiminnan järjestämisen ja kehittämisen mahdollisuudet paranevat ja henkilöstön yhteistyö on helpompaa, kun samoissa tiloissa toimii kaksi MOVA-ryhmää. Tästä syystä Laakavuoren korttelitalohankkeessa Mellunkylään toteutetaan tilat kahdelle MOVA-ryhmälle. Tämänhetkisen arvion mukaan rakennushanke valmistuu vuoden 2029 aikana.

Väistö- ja lisätilojen toteuttaminen kokonaisuutena mahdollistaa MOVA-ryhmien yhdistymisen ja toiminnan järjestämisen ja kehittämisen edistämisen jo kesästä 2025 alkaen. Monivammaisten lasten palvelu on kaupunkitasoinen palvelu. Monivammaisten lasten palveluita järjestetään lisäksi yhdelle ryhmälle Länsi-Pakilassa päiväkotitiloissa ja yhdelle ryhmälle päiväkotitiloissa Viskurissa Malmilla.

Väliaikaiset lisä- ja väistötilat tarvitaan Laakavuoren korttelitalo -hankkeen valmistumiseen saakka. MOVA-ryhmien tilat toteutetaan osoitteessa Ison-Antintie 22 sijaitsevaan tyhjillään olleeseen päiväkotirakennukseen. Muiden päiväkotitilojen Laakavuoren lasten väistötilat järjeste-

tään lähipalveluna Mellunkylässä. Rakennukseen toteutetaan 42 varhaiskasvatuksen lisäpaikkaa ja tilat kahdelle monivammaisten lasten MOVA-ryhmälle eli yhteensä 12 monivammaiselle lapselle. Tammi-kuussa 2025 otetaan käyttöön 42 lisäpaikkaa. MOVA-ryhmät siirtyvät tiloihin kesällä 2025 tilojen valmistuttua. Piha valmistuu kokonaisuudessaan jo 2024 vuonna.

Lisätilat parantavat palveluiden järjestämistä

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta ja paikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti. Toimipisteen laajuudessa on huomioitu koko palvelualueen pitkän tähtäimen kehitys: väestöennuste, asuin- ja liikerakentaminen ja liikennejärjestelyt. Lisätilojen käyttöönotto mahdollistaa varhaispalvelun kattavuuden nostamisen lähipalveluna itäisellä alueella, mikä mahdollistaa entistä useammalle lapselle osallistumisen varhaiskasvatukseen. Laakavuoren korttelitalossa vapautuvat tilat parantavat palvelun järjestämisen edellytyksiä Mellunkylän alueella ja mahdollistavat Laakavuoren nykyisen korttelitalon tiloissa toimivien päiväkodin ja koulun nykyistä joustavamman tilan käytön.

Uudet palvelutilat tukevat lasten arkea

Kunnostettaviin tiloihin toteutettavat turvalliset, terveelliset ja riittävät tilat luovat hyvät edellytykset varhaiskasvatuksen toiminnalle. Tilat suunnitellaan esteettömiksi ja kaikille oppijoille sopiviksi, lapsen kasvua ja kehitystä tukevaksi oppimisympäristöksi. Erityistä huomiota kiinnitetään monivammaisten lasten tilojen suunnitteluun, mikä tarjoaa nykyisiä tiloja oleellisesti paremmat mahdollisuudet toimivien tilojen saamiseksi ryhmille sekä sisätiloissa että piha-alueilla. Rakennuksen käyttöönoton ottaminen parantaa alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Tilat edistävät varhaiskasvatussuunnitelman opetussuunnitelman toteuttamista

Hankkeessa toteutetaan varhaiskasvatukselle pedagogisesti monipuoliset, ja tarkoituksenmukaisesti mitoitettut tilat, jotka edistävät toimintaa ja takaavat oppijoille hyvän ympäristön oppia ja kasvaa. Tilat suunnitellaan kaupunkitasoisten mitoituseriaatteiden ja suunnitteluohjeiden mukaan ja ne mahdollistavat varhaiskasvatuksen opetussuunnitelmien tavoitteiden toteuttamisen.

Piha-alueet varustetaan leikkivälinein edistämään kaikkien lasten liikunnallisuutta ja niiden suunnittelussa ja varustelussa otetaan huomioon turvallisuus, valvottavuus, yhteisöllisyys, liikunnallisuus sekä pihan monipuolinen käyttö oppimis- ja leikkimistilana. Piha-alueet tarjoavat sekä päiväkodin käyttäjille että alueen asukkaille monipuoliset leik-

ki- ja liikuntaolosuhteet. Henkilökunta on osallistunut pihan suunnitteluun.

Piha-alueiden suunnittelussa säilytetään mahdollisimman paljon tontilla olevaa kasvillisuutta, huomioidaan toiminnan tarpeet eri sääolosuhteissa ja varmistetaan toimivat yhteydet lähialueen metsiin ja puistoihin sekä sujuva ja turvallinen saattoliikenne.

Uusien tilojen vaikutus tila- ja toimintakustannuksiin

Kunnostettavat lisätilat ovat kokonaislaajuudeltaan arviolta 913 htm². Kaupunkiympäristön toimialan arvioima kokonaisvuokra on noin 30,61 euroa/m²/kk eli noin 335 000 euroa vuodessa. Tilat otetaan käyttöön kahdessa vaiheessa. Tavanomaisen varhaiskasvatuksen tilat otetaan käyttöön vuoden 2025 alussa ja MOVA-ryhmien tilat kesällä 2025. Tammikuun 2025 alussa käyttöön otettavien tilojen kaupunkiympäristön toimialan arvioima kokonaisvuokra on noin 14 000 euroa kuukaudessa. Kun MOVA-ryhmien tilat ovat muuttovalmiit ja toiminta voi niissä käynnistyä heinäkuun 2025, tulee tilojen kokonaisvuokra olemaan noin 28 000 euroa kuukaudessa.

Toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet. Ensikertaisessa kalustamisessa hyödynnetään vähintään 30 % toimialan käytössä olleita kalusteita, mikä edistää kaupungin hiilineutraalisuustavoitteita ja vähentää irtokalustukseen varattavia määrärahoja. Tässä hankkeessa käynnistämiskustannuksiin varataan noin 130 000 euroa, mikä ei sisällä tietotekniikkahankintojen hankintakustannuksia. Muuttokustannusarvio on noin 12 500 euroa. Siivouskustannusarvio kahdelta ensimmäiseltä vuodelta on noin 34 000 euroa/vuosi.

Päiväkoti Viikinkiin hallinnollisesti liitettävien 42 lisäpaikan vuosittaiset toimintakustannukset ilman tilavuokraa ovat arviolta 520 000 euroa vuodessa. MOVA-ryhmien toimintakustannusten arvioidaan pysyvän nykyisellään.

Osallistaminen ja muu yhteisvalmistelu

Tarveselvitys on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Varhaiskasvatuksen aluepäälliköiden lisäksi paviljonkeja käyttävien päiväkotien johtajat osallistuneet alueen palveluntarpeen ja toiminnan tarpeiden määrittelyyn. Varhaiskasvatuksen henkilöstö on osallistunut suunnitelmien laatimiseen.

Tiloihin siirtyvän päiväkotit Troolarin ja Laakavuoren henkilöstöä ja huoltajia on tiedotettu muutoksesta 22.10.2024 järjestetyssä tilaisuudessa.

Tilaisuudessa on huolehdittu erikielisten huoltajien osallisuudesta tulkkien avulla.

Lapsivaikutusten arviointi

Tilojen ja pihan toteutuksella varmistetaan lapsille turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö. Tilasuunnittelulla edistetään jokaisen lapsen mahdollisuutta kasvaa ja oppia rauhallisessa ja turvallisessa ympäristössä. Tilat tarjoavat mahdollisuuksia sekä vetäytymiseen ja rauhoittumiseen että yhdessä oppimiseen. Rakennuksen ja piha-alueiden suunnittelussa varmistetaan kaikkien lasten mahdollisuus leikkiin ja liikkumiseen pihalla. Lisätilat mahdollistavat varhaiskasvatukseen osallistumisen entistä useammalle.

Henkilökunnalla on mahdollisuus osallistua pedagogisesti tarkoitustenmukaisten ja sosiaalisesti turvallisten tilojen ja yhteisen toimintakulttuurin suunnitteluun. Tilojen ja toimintakulttuurin suunnittelun lähtökohdaksi on oppijoiden hyvinvoinnin, kasvun ja hyvien oppimisen edellytysten turvaamisessa.

Monivammaisten lasten ryhmän siirtyminen uusiin tiloihin tarjoaa monivammaisille lapsille toimivat ja esteettömät tilat, mitkä tukevat lasten oppimista ja hyvinvointia. Uudet tilat on suunniteltu paremmin vastamaan monivammaisten lasten ja henkilökunnan tarpeisiin, mikä helpottaa päivittäistä toimintaa ja parantaa oppimisympäristöä. Sopeutuminen uusiin tiloihin voi kuitenkin aiheuttaa aluksi haasteita, mikä huomioidaan toiminnan järjestämisessä.

Henkilökunnan näkökulmasta uusi tilaratkaisu luo mahdollisuuksia kehittää toimintaa. Toisen monivammaisten lasten ryhmän sijoittuminen samoihin tiloihin mahdollistaa laajemman yhteistyön ja osaamisen jakamisen, mikä voi parantaa palveluiden laatua ja tehokkuutta.

Kuljetusmatkojen pituuksissa tapahtuu muutoksia: joillekin lapsille matka lyhenee ja toisille pitenee. Lyhemmät matkat vähentävät lasten kuormitusta ja parantavat heidän jaksamistaan, kun taas pidentyneet matkat voivat rasittaa jo valmiiksi haavoittuvia lapsia ja vaikuttaa heidän päivittäiseen vireystilaansa. Monivammaisten lasten palvelussa olevien lasten huoltajat voivat hakea lapselle taksimatka-kuljetusavustuspäätöstä kodin ja päiväkodin väliseen matkaan arjen helpottamiseksi.

Kokonaisuudessaan Ison-Antintien uudet tilat tuovat merkittäviä hyötyjä, mutta yksilölliset tarpeet, erityisesti kuljetusten osalta, on huomioitava lasten hyvinvoinnin turvaamisessa.

Toimivalta

12.11.2024

Asia/9

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Miia Kemppi

Lisätiedot

Heini Valppu-Virenius, Varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 62508
heini.valppu-virenius(a)hel.fi
Viivi Snellman, johtava arkkitehti, puhelin: 310 22378
viivi.snellman(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

10

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Etu-Töölössä sijaitsevan päiväkotin Lapinlahden hallinnollisesta lakkauttamisesta

HEL 2024-013890 T 05 01 00

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hyväksyä Etu-Töölössä sijaitsevan päiväkotin Lapinlahden hallinnollisen lakkauttamisen 1.8.2025 alkaen. Toiminta jatkuu samassa osoitteessa.

Esittelijän perustelut

Palvelutilat ja palvelun järjestäminen

Päiväkoti Lapinlahti ja Leppäsuon päiväkotit sijaitsevat samassa osoitteessa ja toimivat yhteisissä tiloissa, mutta ovat tällä hetkellä hallinnollisesti eri päiväkodit. Päiväkoti Lapinlahden hallinnollisen lakkautuksen myötä päiväkotit Leppäsuon ja Lapinlahden toiminnat yhdistetään hallinnollisesti. Muutoksella ei ole vaikutusta palvelun järjestämiseen. Päiväkoti Lapinlahden toiminta sellaisenaan siirtyy osaksi päiväkotia Leppäsuota.

Päiväkoti Lapinlahti on osa varhaiskasvatusyksikköä Leppäsuon päiväkotin Lapinlahtea ja sijaitsee eteläisellä varhaiskasvatusalueella Etu-Töölössä, Kampinmalmin peruspiirissä osoitteessa Hietaniemenkatu 9 A, 00100 Helsinki. Päiväkoti Lapinlahti toimii Helsingin kaupungin omistamissa tiloissa, yhdessä päiväkotin Leppäsuon kanssa. Kampinmalmin peruspiirin alueella on 15 päiväkotien toimipistettä: Lapinlahti, Leppäsuon, Kamppi, Lappi, Elias, Maria, Laivuri, Itämeri, Troolari, Maininki, Ruoholahden lastentalo, Fregatti, Saukko, Jaala, Jätkäsaari, Livornonkatu. Elokuussa 2024 Kampinmalmin peruspiirin alueella on päiväkotipaikkoja yhteensä noin 1330 lapselle.

Päiväkoti Leppäsuon esiopetus tullaan vuoden 2025 aikana järjestämään Taivallahden peruskoulun uusissa perusparannetuissa tiloissa. Muutoksen vuoksi päiväkotia Leppäsuon tulee toimimaan kahdessa osoitteessa: Hietaniemenkatu 9 A (1–5-vuotiaat) ja Eteläinen Hesperiankatu 38 (esiopetus). Päiväkoti Leppäsuolle on aikaisemmin otettu lisätilaa Hietaniemenkatu 9 A kiinteistön neljännestä kerroksesta. Näistä tiloista voidaan luopua päiväkotia Leppäsuon esiopetuksen siirtyessä Taivallahden peruskoulun tilojen yhteyteen. Päiväkoti Leppäsuossa tulee muutoksen myötä olemaan yhteensä 237 tilapaikkaa.

Muutoksen valmistelu

Päiväkoti Lapinlahden ja Leppäsuon huoltajia on tiedotettu muutoksesta 25.9.2024. Päätöksellä ei ole vaikutuksia perheiden arkeen.

Hoito- ja kasvatushenkilöstöä päiväkoti Lapinlahdessa ja Leppäsuossa on yhteensä 47. Päiväkotien henkilöstöllä on työsuhde Helsingin kaupungilla, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla, eikä työsuhteisiin kohdistu lakkautuksen myötä muutoksia. Henkilöstön toiveita työpaikkaan liittyen kuullaan yksilöllisten yhteistoimintakäsittelyjen yhteydessä, mikäli suunnitelmien mukainen päätös lakkauttamisesta tehdään. Lakkautusta on käsitelty yhteistoimintaperiaatteiden mukaisesti henkilöstön kanssa 25.9.2024 ja heidän toiveensa jatkoon osalta otetaan huomioon.

Lapsivaikutusten arviointi

Muutoksella ei ole vaikutusta lasten tai perheiden arkeen, sillä varhaiskasvatus jatkuu samoissa tiloissa ja tutut kasvattajat säilyvät lapsilla. Lasten hyvinvointi ja arjen sujuvuus pysyvät ennallaan. Muutoksella ei ole suoria vaikutuksia varhaiskasvatuksen laatuun tai sisältöön. Hallinnollisen selkeyden kautta voidaan kuitenkin parantaa resurssien ja henkilöstön kohdentamista, mikä voi epäsuorasti tukea oppimisympäristön kehittämistä.

Päiväkotien yhdistämisellä ei ole merkittäviä suoria taloudellisia vaikutuksia, mutta hallinnon selkeyttäminen ja henkilöstöresurssien tehostettu käyttö voivat pitkällä aikavälillä parantaa varhaiskasvatuksen toiminnan järjestämistä. Hallinnon selkeyttäminen parantaa henkilöstön työvuorojen suunnittelua ja johtamisen joustavuutta.

Kustannusvaikutukset

Päiväkoti Lapinlahden tilat ovat laajuudeltaan noin 675 m². Vuokrakustannukset ovat vuositasolla noin 195 000 euroa. Muutoksen myötä päiväkoti Lapinlahden tilat tulevat päiväkoti Leppäsuon käyttöön. Kun päiväkoti Leppäsuon esiopetuksen toiminta tullaan järjestämään Taivalahden peruskoulun tiloissa rakennushankkeen valmistuttua, voidaan Hietaniemenkadun 4. kerroksen lisätiloista luopua.

Toimivalta

Hallintosäännön 15 luvun 1 §:n 1 mom. 3 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää suomenkielisen päiväkodin perustamisesta tai lakkauttamisesta.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Miia Kemppi

Lisätiedot

Sari Utriainen, aluepäällikkö, puhelin: 09 310 44655

12.11.2024

Asia/10

---

sari.utriainen(a)hel.fi
Maija Saali, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 34058
maija.saali(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala

11

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Tapanilassa sijaitsevan päiväkotin Saniaisen toiminnan lakkauttamisesta

HEL 2024-013905 T 05 01 00

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hyväksyä Tapanilassa sijaitsevan päiväkotin Saniaisen toiminnan lakkauttamisen 1.1.2026 alkaen nykyisessä osoitteessa. Päiväkodin toiminta jatkuu päiväkotin Jäkälän korvaavassa uudisrakennuksessa osoitteessa Jäkälätie 11.

Esittelijän perustelut

Taustaa palvelutiloista

Päiväkotin Saniaisen on osa varhaiskasvatusta Impivaara-Saniaista ja sijaitsee Koillisella varhaiskasvatusalueella, Malmin peruspiirissä, Tapanilan osa-alueella osoitteessa Saniaiskuja 1, 00730 Helsinki. Päiväkotin Saniaisen toiminta on suunniteltu siirrettäväksi Tapanilan alueelle rakentuvaan päiväkotin Jäkälän korvaavaan uudisrakennukseen osoitteeseen Jäkälätie 11.

Päiväkotin Saniaisen toimii vuokratiloissa Heka-kiinteistössä. Päiväkotin on 86 tilapaikkainen päiväkotin, jonka lapset ulkoilevat päiväkodin pihalla. Päiväkodin tilat eivät vastaa nykyisiä varhaiskasvatuksen pedagogisia tilavaatimuksia. Päiväkodin ilmanvaihtoa on parannettu vuonna 2024 ilmanpuhdistimilla.

Malmin peruspiirin alueella on 15 päiväkotien toimipistettä: Viskuri, Takatasku, Suvi, Ylä-Malmi, Puimuri, Aapiskukko, Longinoja, Karvikka, Poutapilvi, Immola, Tilhi, Kotinummi, Impivaara, Tapanila, Jäkälä, joista kolme sijoittuu Tapanilan alueelle. Peruspiirin alueella päiväkodeissa on paikkoja yhteensä noin 1 535 lapselle.

Palvelun järjestäminen

Päiväkotin Jäkälän korvaava uudisrakennushanke valmistuu ja tilat otetaan käyttöön 1.1.2026. Uudet päiväkotitilat ovat terveelliset, turvalliset ja ajanmukaiset, ja ne tarjoavat jatkossa päiväkotin Saniaisen lapsille hyvän oppimisympäristön sekä sisä- että ulkotiloissa. Päiväkotin Jäkälän uudet tilat sijaitsevat noin 700 metrin päässä päiväkotin Saniaisen tiloista.

Malmin peruspiirissä 1–6-vuotiaiden lasten määrän ennustetaan kasvavan vuoteen 2038 mennessä noin 419 lapsella, jolloin alueella on yh-

teensä noin 2304 lasta. Tapanilan osa-alueella 1–6-vuotiaiden lasten määrän ennustetaan laskevan vuoteen 2038 mennessä noin 78 lapsella.

Malmin peruspiirin lasten määrän kasvu sijoittuu ennustekaudella enimmäkseen Malmin lentokentän alueelle, mikä johtuu alueiden uudisrakentamisesta. Päiväkoti Nallenrinteen uudisrakennus valmistuu arviolta vuonna 2030 ja Vanhan Helsingintien peruskoulu ja päiväkoti hanke valmistuu arviolta vuonna 2031. Hankkeet vastaavat alueen kasvavaan palvelutarpeeseen.

Muutoksen valmistelu

Päiväkoti Saniaisen lasten huoltajien kanssa tilanteesta on keskusteltu huoltajatilaisuudessa 27.8.2024. Hoito- ja kasvatushenkilöstöä päiväkoti Saniaisessa on yhteensä 12. Päiväkoti Saniaisen henkilöstöllä on työsuhde Helsingin kaupungilla, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla, eikä työsuhteisiin kohdistu lakkautuksen myötä muutoksia. Henkilöstön toiveita työpaikkaan liittyen kuullaan yksilöllisten yhteistoimintakäsittelyjen yhteydessä. Päiväkoti Saniaisen lakkautusta on valmisteltu päiväkodin johtajan kanssa. Lakkautusta on käsitelty yhteistoimintaperiaatteiden mukaisesti henkilöstön kanssa 19.8.2024 ja heidän toiveensa jatkon osalta otetaan huomioon.

Lapsivaikutusten arviointi

Päiväkoti Saniaisen toiminnan siirtäminen uusiin tiloihin Jäkälätielle tukee Helsingin kaupungin tavoitteita palveluverkon kehittämistä. Muutoksen myötä päiväkoti Saniaisen lapsille tarjotaan uuden päiväkodin tiloista terveelliset ja turvalliset päiväkotitilat. Muutoksessa huomioidaan hyvä siirtymä uuteen päiväkotiryhmään yhdessä huoltajien ja henkilöstön kanssa. Mahdollisuuksien mukaan lasten kaverisuhteet tullaan huomioimaan ryhmän muodostamisissa. Perheet voivat myös hakea halutessaan siirtoa alueen muihin päiväkoteihin.

Jäkälän uudisrakennushanke vastaa Malmin alueen väestönkasvuun ja varmistaa, että varhaiskasvatuspalvelut pysyvät laadukkaina ja saavutettavina. Muutoksella ei odoteta olevan merkittäviä negatiivisia vaikutuksia perheiden arkeen tai päiväkotimatkoihin. Päiväkoti Saniaisesta on noin 700 metrin matka päiväkoti Jäkälään. Lapsia ja perheitä tuetaan siirtymävaiheessa esimerkiksi tutustumiskäynneillä uusiin tiloihin.

Kustannusvaikutukset

Päiväkoti Saniaisen tilat ovat laajuudeltaan noin 813 m². Vuokrakustannukset ovat vuositasolla noin 95 650 euroa.

Toimivalta

Hallintosäännön 15 luvun 1 §:n 1 mom. 3 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää suomenkielisen päiväkodin perustamisesta tai lakkauttamisesta.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Miia Kemppi

Lisätiedot

Eeva Tiihonen, aluepäällikkö, puhelin: 09 310 58499
eeva.tiihonen(a)hel.fi
Jenni Pihlajamaa, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 31503
jenni.pihlajamaa(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala

12

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Kruununhaassa sijaitsevan päiväkoti Aleksin toiminnan lakkauttamisesta

HEL 2024-013892 T 05 01 00

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hyväksyä Kruununhaassa sijaitsevan päiväkoti Aleksin toiminnan lakkauttamisen 1.8.2026 alkaen. Toiminta jatkuu osoitteessa Maurinkatu 1 a.

Esittelijän perustelut

Taustaa palvelutiloista

Päiväkoti Aleks on osa varhaiskasvatusyksikkö Aleks-Luotsia ja sijaitsee eteläisellä varhaiskasvatusalueella Kruununhaan alueella, Vironniemen peruspiirissä osoitteessa Aleksanterinkatu 1, 00170 Helsinki. Päiväkoti Aleks toimii Helsingin kaupungin omistamissa tiloissa, yhdessä ruotsinkielisen päiväkoti Alexian kanssa. Päiväkoti Aleksissa on 54 tilapaikkaa ja päiväkoti Alexiassa 21 tilapaikkaa. Vironniemen peruspiirin alueella on 7 päiväkotien toimipistettä: Wilhola, Vironniemi, Virkkula, Katajanokka, Masto, Luotsi ja Aleks. Elokuussa 2024 Vironniemen peruspiirin alueella on päiväkotipaikkoja yhteensä noin 410 lapselle.

Palvelun järjestäminen

Päiväkoti Aleksin ja Alexian tilat osoitteessa Aleksanterinkatu 1 ovat menossa peruskorjaukseen. Peruskorjauksen suunnittelun aikana todettiin, että päiväkodin kokonaistilapaikkamäärä tulee pienenevän, sillä peruskorjauksen myötä tekniset tilat tulevat viemään enemmän tilaa kuin aikaisemmin. Peruskorjauksen jälkeen päiväkoti Aleks ja Alexia eivät mahtuisi tiloihin aikaisemman kokoisena, ja tässä esityksessä esitetään, että päiväkoti Aleksin toiminta siirretään Maurinkatu 1a hankkeen yhteyteen.

Aleksanterinkatu 1 peruskorjauksen jälkeen päiväkoti Aleksilta vapautuvat tilat tulevat ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen käyttöön, mikä osaltaan parantaa ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen tarjontaa eteläisellä alueella. Eteläisen alueen ruotsinkielinen varhaiskasvatuksen palveluverkko ei tällä hetkellä vastaa alueella asuvien ruotsinkielistä palvelua valitsevien perheiden tarpeisiin.

Kruununhaan alueelle on valmistumassa vuonna 2026 uutta päiväkotitilaa osoitteeseen Maurinkatu 1 a. Uuden päiväkodin tilat on suunniteltu

224 lapselle. Maurinkatu 1 a:n uusiin tiloihin siirtyy päiväkoti Vironniemen toiminta 105 tilapaikkaa. Tämän lisäksi samaan osoitteeseen esitetään päiväkoti Aleksin toiminnan siirtämistä.

Maurinkatu 1 a -hankkeen tarveselvitys on hyväksytty kasvatus- ja koulutuslautakunnassa 26.3.2024. Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi 14.5.2024 kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon lasten päiväkoti Maurinkatu 1 päiväkodin hankesuunnitelmasta.

Muutoksen valmistelu

Huoltajien kanssa alueen palveluverkon kehittämisestä on keskusteltu 17.1.2024 ja 26.2.2024. Päiväkoti Aleksin lakkauttamispäätöksen edistämistä huoltajien kanssa on keskusteltu 18.9.2024. Päiväkoti Aleksin huoltajat kutsuttiin 1.10.2024 olleeseen tilaisuuteen, jossa käsiteltiin Maurinkatu 1 a toteutettavia päiväkotitiloja.

Hoito- ja kasvatushenkilöstöä päiväkoti Aleksissa on yhteensä 11. Päiväkoti Aleksin henkilöstöllä on työsuhde Helsingin kaupungilla, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla, eikä työsuhteisiin kohdistu lakkautuksen myötä muutoksia. Henkilöstön toiveita työpaikkaan liittyen kuullaan yksilöllisten yhteistoimintakäsittelyjen yhteydessä, mikäli suunnitelmien mukainen päätös lakkauttamisesta tehdään.

Päiväkoti Aleksin lakkautusta on valmisteltu päiväkodin johtajan kanssa ja käsitelty alueen esimieskokouksessa. Lakkautusta on käsitelty yhteistoimintaperiaatteiden mukaisesti henkilöstön kanssa 18.9.2024 ja heidän toiveensa jatkon osalta otetaan huomioon.

Lapsivaikutusten arviointi

Päiväkoti Aleksin lakkauttaminen ja toiminnan siirtäminen uusiin tiloihin Maurinkadulle tukee Helsingin kaupungin tavoitteita palveluverkon kehittämisestä. Muutoksen myötä päiväkoti Aleksin lapsille tarjotaan uuden päiväkodin tiloista terveelliset ja turvalliset päiväkotitilat. Muutoksessa huomioidaan hyvä siirtyminen uuteen päiväkotiryhmään yhdessä huoltajien ja henkilöstön kanssa. Mahdollisuuksien mukaan lasten kaverisuhteet tullaan huomioimaan ryhmän muodostamisissa. Perheet voivat myös hakea halutessaan siirtoa alueen muihin päiväkoteihin.

Muutoksella ei odoteta olevan merkittäviä negatiivisia vaikutuksia perheiden arkeen tai päiväkotimatkoihin. Päiväkoti Aleksista on noin 800 metrin matka Maurinkatu 1 a uusiin tiloihin. Lapsia ja perheitä tuetaan siirtymävaiheessa esimerkiksi tutustumiskäynneillä uusiin tiloihin.

Päiväkoti Aleksin lakkauttaminen ja sen toiminnan siirtyminen uusiin tiloihin edistää kaupungin tavoitetta taata varhaiskasvatuspaikka jokaiselle lapselle ja varmistaa palvelujen hyvä saavutettavuus eri puolilla kaupunkia, samalla mahdollistaen resurssien tehokkaamman käytön.

Kustannusvaikutukset

Päiväkoti Aleksin tilat ovat laajuudeltaan noin 500 m². Vuokratulokset ovat vuositasolla noin 155 000 euroa. Päiväkoti Aleksin tilat tulevat lakkautuksen myötä päiväkoti Alexian käyttöön.

Toimivalta

Hallintosäännön 15 luvun 1 §:n 1 mom. 3 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää suomenkielisen päiväkodin perustamisesta tai lakkauttamisesta.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Miia Kemppe

Lisätiedot

Sari Utriainen, aluepäällikkö, puhelin: 09 310 44655
sari.utriainen(a)hel.fi
Maija Saali, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 34058
maija.saali(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala

13

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Punavuoressa sijaitsevan päiväkotin Haukan toiminnan lakkauttamisesta

HEL 2024-013891 T 05 01 00

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hyväksyä Punavuoressa sijaitsevan päiväkotin Haukan toiminnan lakkauttamisen 1.8.2026 alkaen. Toiminta jatkuu osoitteessa Perämiehenkatu 13.

Esittelijän perustelut

Taustaa palvelutiloista

Päiväkoti Haukka on osa varhaiskasvatusyksikkö Eira-Haukkaa ja sijaitsee eteläisellä varhaiskasvatusalueella Punavuoren alueella, Ullanlinnan peruspiirissä. Päiväkoti Haukka toimii vuokratiloissa kahdessa eri rakennuksessa. Haukan ylätalo sijaitsee osoitteessa Iso Roobertinkatu 43 ja alatalo osoitteessa Sinebrychoffinkatu 11.

Ullanlinnan peruspiirin alueella on 8 päiväkotien toimipistettä: Roba, Tähtitorni, Kaivopuisto, Eira, Onnela, Meripirtti, Rööperi, Suomenlinna ja Haukka. Elokuussa 2024 Ullanlinnan peruspiirin alueella on päiväkotipaikkoja yhteensä noin 740 lapselle.

Palvelun järjestäminen

Punavuoren alueelle on suunnitelmien mukaan rakentumassa Perämiehenkatu 13 päiväkotin Meripirtin perusparannuksen ja laajennuksen yhteydessä. Uudet päiväkotitilat ovat laajuudeltaan 196 tilapaikkaa ja päiväkotin Haukan toiminta on suunniteltu siirrettäväksi uuden päiväkotin tiloihin. Myös päiväkotin Meripirtti tulee sijoittumaan samoihin tiloihin päiväkotin Haukan kanssa tilojen valmistuttua.

Päiväkoti Meripirtin perusparannuksen ja laajennuksen hankkeen tarveselvitys on hyväksytty kasvatus- ja koulutuslautakunnassa 16.1.2024. Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi 27.2.2024 kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon päiväkotin Meripirtin perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelmasta. Kaupungin hallitus hyväksyi hankesuunnitelman kokouksessaan 25.3.2024. Kaupunginvaltuusto hyväksyi hankesuunnitelman kokouksessaan 10.4.2024.

Päiväkoti Haukan lakkauttamisen myötä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala luopuu päiväkotin Haukan ala- ja ylätalon vuokratiloista osoit-

teissa Sinebrychoffinkatu 11 ja Iso Roobertinkatu 43 Meripirtin päiväkodin hankkeen valmistuttua, arviolta vuonna 2026.

Muutoksen valmistelu

Päiväkoti Haukan huoltajien kanssa on keskusteltu alueen palveluverkon kehittämisestä ja päiväkotia Haukan lakkauttamisesta 20.11.2023. Päiväkoti Haukan lakkautuksen päätökseen viemisestä on tiedotettu päiväkotia Haukan huoltajia ja päiväkodin henkilöstöä 6.11.2024.

Hoito- ja kasvatushenkilöstöä päiväkotia Haukassa on yhteensä 13. Päiväkoti Haukan henkilöstöllä on työsuhde Helsingin kaupungilla, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla, eikä työsuhteisiin kohdistu lakkautuksen myötä muutoksia. Henkilöstön toiveita työpaikkaan liittyen kuullaan yksilöllisten yhteistoimintakäsittelyjen yhteydessä, mikäli suunnitelmien mukainen päätös lakkauttamisesta tehdään.

Päiväkoti Haukan lakkautusta on valmisteltu päiväkodin johtajan kanssa ja käsitelty alueen esimieskokouksessa. Lakkautusta on käsitelty yhteistoimintaperiaatteiden mukaisesti henkilöstön kanssa 20.11.2023 ja heidän toiveensa jatkoon osalta otetaan huomioon.

Lapsivaikutusten arviointi

Päiväkoti Haukan toiminnan siirtäminen uusiin tiloihin Perämiehenkadulle tukee Helsingin kaupungin tavoitteita palveluverkon kehittämisestä. Muutoksen myötä päiväkotia Haukan lapsille tarjotaan uuden päiväkodin tiloista terveelliset ja turvalliset päiväkotitilat. Muutoksessa huomioidaan hyvä siirtymä uuteen päiväkotiryhmään yhdessä huoltajien ja henkilöstön kanssa. Mahdollisuuksien mukaan lasten kaverisuhteet tullaan huomioimaan ryhmän muodostamisissa. Perheet voivat myös hakea halutessaan siirtoa alueen muihin päiväkoteihin.

Meripirtin perusparannus ja laajennus rakennushanke vastaa Ullanlinnan alueen väestönkasvuun ja varmistaa, että varhaiskasvatuspalvelut pysyvät laadukkaina ja saavutettavina. Muutoksella ei odoteta olevan merkittäviä negatiivisia vaikutuksia perheiden arkeen tai päiväkotimatkoihin. Päiväkoti Haukasta on noin 300 metrin matka päiväkotia Meripirtin uusiin tiloihin. Lapsia ja perheitä tuetaan siirtymävaiheessa esimerkiksi tutustumiskäynneillä uusiin tiloihin.

Kustannusvaikutukset

Päiväkoti Haukan tilat ovat laajuudeltaan yhteensä noin 800 m². Vuokrakustannukset ovat vuositasolla yhteensä noin 245 000 euroa.

Toimivalta

Hallintosäännön 15 luvun 1 §:n 1 mom. 3 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää suomenkielisen päiväkodin perustamisesta tai lakkauttamisesta.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Miia Kemppi

Lisätiedot

Sari Utriainen, aluepäällikkö, puhelin: 09 310 44655
sari.utriainen(a)hel.fi
Maija Saali, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 34058
maija.saali(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätettävä tässä kokouksessa

14

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle hallituksen esitysluonnoksesta perusopetuslain muuttamisesta

HEL 2024-014275 T 03 00 00

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle hallituksen esitysluonnoksesta perusopetuslain muuttamisesta:

Yleistä

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää hallituksen esitysluonnosta perusopetuslain muuttamisesta kokonaisuudessaan hyvänä ja kannatettavana.

Tutkimustulokset osoittavat, että puhelinten ja muiden mobiililaitteiden tarpeeton käyttö koulupäivän ja oppimistilanteiden aikana häiritsee keskittymistä ja vaikeuttaa näin oppimista. Lasten ja nuorten älylaitteiden ja sosiaalisen median käyttö on tutkimusten mukaan kasvanut. Samalla kasvaa myös älylaitteiden ongelmakäyttö.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on tehnyt aktiivista yhteistyötä kansallisen aivoterveysohjelman kanssa. Tähän on kuulunut Arabian peruskoulussa toteutettu pilottitutkimus, johon osallistui 5.- ja 7.-luokkalaisia. Molemmilla ikäryhmillä havaittiin tilastollisesti merkitsevä yhteys digilaitteiden rajoittamisen ja levottomuuden ja yliaktiivisuuden vähenemisen, sekä toisaalta pitkäjänteisyyden ja tehtävien loppuunsaattamisen kyvyn lisääntymisen välillä.

Tulos on linjassa kansainvälisien tutkimustulosten kanssa, joiden mukaan lasten lisääntyneen digilaitteiden käytön ja hyvinvoinnin indikaattorien heikkenemisen välillä on vahva kausaalinen yhteys.

Tutkimukset ja asiantuntijat ovat myös havainneet, että puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö koulussa voi lisätä kiusaamisen riskiä, erityisesti digitaalisen kiusaamisen muodossa.

Puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käyttö

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi perusopetuslakia puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käytön osalta siten, että puhelimen

käyttö oppitunnin aikana sallittaisiin vain tiettyihin laissa säädettyihin tarkoituksiin.

Lisäksi koulun olisi annettava tarpeelliset järjestyssäännöt puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käytöstä koulupäivän aikana.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että asia saaminen lainsäädännön tasolle on kannatettavaa. Esiitetty muutos tulee parantamaan niin oppilaiden, opettajien kuin koulun muun henkilökunnan työrauhaa ja turvallisuutta.

Jos puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käytön rajoitukset ulotetaan koskemaan myös välitunteja, voidaan nämä tauot käyttää aiempaa paremmin liikkumiseen ja sosiaalisiin kohtaamisiin. Tutkimusten mukaan nuorten liikkuminen ja sosiaaliset, sekä tunnetaidot ovat tärkeitä hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta. Näitä opitaan yhdessä muiden kanssa toimiessa.

Helsingin kaupungin peruskoulujen järjestyssäännöissä on asiaan jo puututtu. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on toimintamalli, jonka mukaisesti koulut rajaavat oppilaiden puhelinten käyttöä koulun järjestyssäännöissä. Oppilaiden puhelimet voidaan velvoittaa jo nykyisen lain näkökulmat huomioiden pidettäväksi koulupäivän aikana poissa näkyvistä ja häiriöttömässä tilassa. Opettajan luvalla ja ohjeistuksella puhelimia voidaan koulupäivän aikana kuitenkin käyttää oppimisen apuna, mutta tästä sovitaan opettajan kanssa aina erikseen ja tapauskohtaisesti.

Lapsen näkökulmasta koulupäivä muodostaa kokonaisuuden. Tämän vuoksi lautakunta katsoo, että puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käyttöä koskien tulisi selvittää mahdollisuus säätää koko koulupäivän aikana huomioiden myös välitunnit, ei ainoastaan oppituntien osalta.

Lisäksi lautakunnan näkemyksen mukaan uudistuksessa tulee ottaa huomioon myös perusopetuslain mukainen aamu- ja iltapäivätoiminta ja selvittää mahdollisuutta ulottaa mobiililaitteiden käyttöä koskevat säännökset myös tähän toimintaan.

Esitysluonnoksen mukaan puhelimen ja mobiililaitteiden käyttö oppitunnin aikana oppimistarkoitukseen edellyttää opettajan lupaa ja henkilökohtaiseen terveydenhoitoon rehtorin tai opettajan lupaa. Esitysluonnoksen perusteluiden mukaan lupa voi olla suullinen tai kirjallinen.

Erityisesti henkilökohtaiseen terveydenhoitoon liittyvä puhelimen ja mobiililaitteen käyttö lupa on syytä olla aina kirjallinen tämä turvaa tiedon siitä, että lupa on annettu ja kirjattu ylös lainsäädännön mukaisesti. Esitysluonnoksessa todetaan, että se voidaan esim. pitkäaikaissairau-

den osalta myöntää lukuvuodeksi. Edellä todettu lisää opettajan tai rehtorin työtä jonkin verran. Lisäksi lupaprosessissa henkilökohtaiseen terveydenhoitoon liittyen kertyy terveystietoa, joka on arkaluontoista henkilötietoa ja sitä tulee käyttää ja säilyttää asianmukaisella tavalla.

Opettajalla ja rehtorilla on oikeus saada tähän asiaan liittyvät välttämättömät opetuksen järjestämiseen liittyvät tiedot.

Esitysluonnoksen 36 d pykälää (oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita) voisi tarkentaa 29 §:n 3 momentin osalta, jos on tarkoitus, että puhelin tai mobiililaitte voidaan ottaa haltuun, jos sitä on käytetty ilman lupaa.

Tulevasta lain säädännöstä tulee tehdä lapsivaikutusten arviointi ennakkolisesti, jotta lainsäädännön tavoitteiden toteutumista voidaan seurata.

Aluehallintovirastojen toimivallasta

Esitysluonnoksessa ehdotetaan perusopetuslakia muutettavaksi siten, että aluehallintovirastot voisivat ottaa myös oma-aloitteisesti tutkittavaksi, onko perusopetuslaissa tarkoitettu opetus järjestetty lain mukaisesti.

Lisäksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset aluehallintovirastojen käytettävissä olevista sanktioista.

Esitysluonnoksen perusteluissa todetaan, että aluehallintovirasto voi nykyisin kuntalain 10 §:n mukaan kantelun johdosta tutkia, onko kunta toiminut voimassa olevien lakien mukaisesti. Vastaavasti voimassa olevassa laissa valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta säädetään 6 §:ssä laillisuusvalvonnasta niin, että aluehallintovirasto voi kantelun perusteella tutkia, onko ko. laissa tarkoitettua koulutusta järjestettäessä toimittu säännösten ja määräysten mukaisesti.

Näillä esitysluonnoksen säännöksillä on merkittävä laajennus aluehallintovirastojen toimivaltaan. Erityisesti oma-aloitteista tutkittavaksi ottamista ei ole aikaisemmin ollut.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa esitystä tämän osalta sen koskiessa kaikkia perusopetuksen järjestäjiä yhdenvertaisesti, myös yksityisiä, valtion ja yliopiston harjoittelukouluja. Lapsen oikeuksien näkökulmasta tämä on tärkeä uudistus.

Vastaavia säännöksiä ei ole toisen asteen koulutusta koskevassa lainsäädännössä. Lautakunta toteaa, että tätä tulisi pohtia silloin kun kyse on oppivelvollisuusikäisistä.

Oma-aloitteisesta tutkinnasta olisi hyvä tehdä suunnitelma, joka olisi myös koulutuksen järjestäjien tiedossa, vrt. aluehallintovirastojen työsuojelutarkastuksiin.

Lautakunta korostaa opetuksen järjestäjien yhdenvertaista kohtelua liittyen aluehallintoviraston mahdolliseen oma- aloitteiseen tutkintaan.

Liikunnallinen elämäntapa lisätään osaksi esi- ja perusopetuksen tavoitteita

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että liikunnallinen elämäntapa lisätään osaksi esi- ja perusopetuksen tavoitteita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää ehdotusta kannatettavana. Ehdotus tukee Helsingin kaupungin voimassa olevaa kaupunkistrategiaa sekä Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa (HYTE).

Helsingin kaupungin Koulutus 2030 Helsinki oppii – tulevaisuustaidot -toimenpiteisiin on nostettu liikkumisen edistämisen tavoite.

Helsingin kaupungin kaikki koulut ovat osa Liikkuva koulu -ohjelmaa, jonka osalta kaupunki on tehnyt pitkäjänteistä kehittämistyötä koulujen liikunnallisen toimintakulttuurin edistämiseksi.

Helsingin kaupungin jokaisen peruskoulun tehtävänä on kuvata toimintasuunnitelmassaan, miten koulussa edistetään liikunnallista toimintakulttuuria Kouluterveyskyselyn, Liikkuva Koulu-nykytilan arvioinnin ja Move!-mittausten tulosten pohjalta.

Asetuksenantovaltuuksia koskevien säännösten päivittäminen

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että perusopetuslain niin kutsuttu yleinen asetuksenantovaltuutus kumotaan ja samalla perusopetuslaissa asetuksenantovaltuuksia koskevat säännökset päivitetään vastaamaan perustuslain edellyttämiä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimuksia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa tätä.

Muu säädöshuolto mm. opetuksen epääminen

Esitysluonnoksessa perusopetuslakiin ehdotetaan tehtäväksi myös muuta säädöshuoltoa.

Tämän osalta perusopetuslakiin ehdotetaan esitysluonnoksessa uudelleen käyttöön otettavaksi pykälä 36 c § opetuksen epäämiseen, josta tällä hetkellä säädetään perusopetuslain 36 §:n 3 momentissa. Itse säännökset opetuksen epäämiseen otetaan suoraan tästä kohdasta.

Muutosta perustellaan opetuksen epäämisen aseman selkeyttämällä turvaamistoimena kurinpitotoimien sijaan.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää huomiota, että perusopetuslain 36 pykälään jää edelleen ojentamistoimena jälki-istunto ja kurinpitotoimina kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen.

Lisäksi pykälässä tullaan edelleen säätämään poistumaan määräämisestä, joka on myös työrauhaa turvaava toimenpide, kuten opetuksen epääminen.

Tähän liittyy myös perusopetuslain 42 d pykälä, jossa säädetään valituskielloista. Esitysluonnoksessa pykälää ehdotetaan muutettavaksi niin, että siellä nimenomaisesti todetaan, että valittamalla ei saa hakea muutosta 2. 36 c §:ssä tarkoitettuun opetuksen epäämistä koskevaan päätökseen.

Kohdassa todetaan päätöksestä, jota esitysluonnoksenkaan mukaan opetuksen epääminen ei olisi. Päätöksen tekeminen edellyttäisi mm. hallintolain mukaista kuulemista.

Kuten edellä on todettu, opetuksen epääminen on turvaamistoimenpide akuuttiin tilanteeseen, joka kirjataan ja josta ei tehdä päätöstä ja tämä olisi hyvä selkeyttää tässä kohtaa.

Yleisenä huomiona halutaan nostaa harkittavaksi mahdollisuus tuoda perusopetuslain mukaiseen aamu- ja iltapäivätoimintaan sopivat turvaamistoimenpiteet, jotka sieltä tällä hetkellä puuttuvat.

Lopuksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että tämän tulevan lakimuutoksen vaikutuksia seurataan aktiivisesti lapsivaikutusten, rahoituksen sekä itse toiminnan ja opetuksen järjestämisen osalta.

Rahoituksen riittävyys mittavissa uudistuksissa on erityinen huolen aihe. Vaikka kyseisen uudistuksen vaikutukset rahoitukseen on arvioitu pieniksi, tulee niitä kuitenkin. Samoin hallinnollinen työ lisääntyy.

Suuri huoli digilaitteiden liikakäytöstä, ajoittuu myös muihin kuin kouluaikeihin. Tähän valtakunnalliseen haasteeseen vastaamiseksi tarvitaan monialaista yhteistyötä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on ollut aktiivinen jäsen verkostossa, jonka Aivoliitto yhdessä OPH:n ja THL:n onkännistänyt, ja joka keskittyy lasten ja nuorten digilaitteiden käytön vaikutusten ymmärtämiseen ja niihin vaikuttamiseen.

12.11.2024

Asia/14

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta 12.11.2024 mennessä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Anu Kangaste, johtava lakimies, puhelin: 310 87180
anu.kangaste(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15

**Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
Anna Lemströmin valtuustoaloitteesta lisätä opetushenkilöstön
määrää niille erityisluokille, joissa on hyvin eri-ikäisiä lapsia**

HEL 2024-009129 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Anna Lemströmin valtuustoaloitteesta lisätä opetushenkilöstön määrää niille erityisluokille, joissa on hyvin eri-ikäisiä lapsia:

Luokkamuotoista erityisopetusta annetaan lähipalvelun erityisluokilla ja keskitettynä palveluna. Lähipalvelun erityisluokkia on sijoitettu niihin kouluihin, joiden alueella erityistä tukea tarvitsevat lapset asuvat. Näin mahdollisimman moni oppilas voi opiskella omassa lähikoulussa. Keskitetyn palvelun erityisluokkia ovat pidennetyn oppivelvollisuuden toiminta-alueittain järjestettävä opetus (TOI), kehitysvammaisten oppilaiden opetus (POY), autismiopetus (EAU), kielellisten erityisvaikeuksien oppilaiden opetus (SLI), kuulovammaisten lasten opetus (EKU) ja tuettujen erityisluokkien opetus. Keskitettyä palvelua ovat myös erityiskoulujen erityisluokat. Helsingin suomenkielisessä perusopetuksessa on erityisluokkia lukuvuonna 2024–2025 yhteensä 397 kappaletta.

Perusopetusasetus 20.11.1998/852 määrää opetusryhmien muodostamisesta ja ryhmien koosta. Silloin kun opetusta annetaan lähipalvelun erityisluokalla, saa opetusryhmässä olla enintään kymmenen oppilasta.

Koulunkäynninohjaajien resursointi

Koulu saa laskennallisen määrärahan ohjaajaresursseiksi. Rehtori vastaa koulun budjetin kohdentamisesta siten, että oppilaiden opetukseen osallistumisen tarpeellinen tuki ja ohjaus toteutuvat.

Helsingin kaupungin perusopetus kohdentaa määrärahojen mukaisesti lähipalvelun erityisluokkaan 1 erityisluokanopettajan ja 1 koulunkäynninohjaajan resurssin. Keskitetyn palvelun erityisluokissa koulunkäynninohjaajan resurssia on 2–5 ohjaajaa luokkamuodosta riippuen. Tuetussa erityisluokassa on koulunkäynninohjaajan lisäksi vielä laaja-alainen erityisopettaja erityisluokanopettajan työparina.

Lähikouluperiaatteen vahvistaminen

Lähikouluperiaatteen toteuttamisen periaatteet ovat vahvat. Suomi on sitoutunut useihin kansainvälisiin sopimuksiin (mm. Unescon Sala-

mancaan julistus 1994 ja sen seurantaraportti vuodelta 2020, YK:n yleissopimus lasten oikeuksista). Näiden kansainvälisten sopimusten lähtökohta on oppilaan oikeus opiskella omassa lähikoulussaan aina kun se on mahdollista ja Suomi on sitoutunut kehittämään koulujärjestelmäänsä niiden pohjalta siten, että kaikkien lasten ja nuorten oppiminen voidaan turvata mahdollisimman hyvin. Perustuslain (731/1999) 6 § kieltää syrjinnän ja edellyttää kaikkien yksilöiden yhdenvertaista kohtelua. Hallituksen esityksessä 109/2009 todetaan, että ”erityistä tukea saavan oppilaan opetus olisi järjestettävä hänen lähikoulussaan ja hänelle luontaisesti määräytyvässä paikassa.”

Helsingin kaupunki on halunnut vahvistaa kaupunkistrategiassaan lähikouluperiaatetta. Tavoitteena on, että oppilaan tarvitsema tuki järjestetään lähtökohtaisesti sellaisessa koulussa, joka oppilaalle osoitettaisiin myös ilman tuen tarvetta. Helsingin suomenkielinen perusopetus on perustanut lähipalvelun erityisluokkia niihin kouluihin, joissa on tuen tarpeisia lapsia. Erityisluokkia on koulusta riippuen 1–12 luokkaa. Tällä pyritään vahvistamaan kaikkien oppilaiden yhdenvertaisuutta ja lisäämään oppilaiden osallisuutta omassa yhteisössään.

Helsingin suomenkielisessä perusopetuksessa on kymmenessä 1.–6.luokkien ala-asteen koulussa yksi lähipalvelun erityisluokka. Tämä tarkoittaa sitä, että näissä kouluissa erityisluokalla on oppilaita usealta eri luokka-asteelta. Erityisluokkien lisäresursointiin ei kaupungilla ole erillistä rahoitusta. Kahdessa 1.–9.luokkien yhtenäisessä peruskoulussa on vain yksi lähipalvelun erityisluokka. Näissä kahdessa erityisluokassa oppilaita on sekä ala- että yläkoululuokilta. Näihin kahteen kouluun suomenkielinen perusopetus on kohdentanut lisämäärärahaa erityisopettajan palkkaamiseen. Koulupaikan ei tule pohjautua huoltajien mielipiteeseen, vaan oppilaaksioton periaatteiden tulee olla yhdenvertaiset kaikilla perusopetusikäisillä. Huoltajien oikeus valita oman lapsen koulu, jossa lapsen erityinen tuki toteutettaisiin, lisäksi pahimmillaan kaupungin koulushoppailua ja segregatiota.

Yhteenveto

Perusopetuksen oppimisen tuen lainsäädäntö on muuttumassa 1.8.2025 alkaen. Tällä hetkellä esitys uudesta lainsäädännöstä on eduskunnan käsittelyssä. Uusi laki pitäisi olla päätettävänä joulukuussa 2024. Tämän jälkeen Opetushallitus uudistaa opetussuunnitelman perusteista luvun 7, joka koskee tuen järjestämistä. Oppimisen tuen lainsäädäntöuudistus tuo mukanaan muutoksia oppimisen tuen järjestämiseen.

12.11.2024

Asia/15

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee kiinnittää riittävään resursointiin oppimisen tuen lainsäädännön muutoksen tullessa voimaan.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 18.12.2024 mennessä valtuutettu Anna Lemströmin ja 25 muun allekirjoittaneen aloitteesta lisätä opetushenkilöstön määrää niille erityisluokille, joissa on hyvin eri-ikäisiä lapsia.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Maria Tauriainen, oppimisen tuen yksikön päällikkö, puhelin: 310 31855
maria.tauriainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 19.06.2024 Lemström Anna Opetushenkilökunnan määrää lisättävä erityisluokilla, joissa hyvin eri-ikäisiä lapsia

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

16

Oikaisuvaatimus varhaiskasvatusta koskevasta päätöksestä

HEL 2024-014000 T 05 01 01

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hylätä ***** oikaisuvaatimuksen palveluohjaajan 18.9.2024 nro 202400196 tekemästä päätöksestä, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aiheutta päätöksen muuttamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa perusteluinaan esittelijän esittämiin seikkoihin.

Esittelijän perustelut

Päätös, johon vaaditaan oikaisua

Varhaiskasvatuspaikan myöntämistä koskeva palveluohjaajan päätös 18.9.2024 (nro 202400196, liite 1).

Oikaisuvaatimus

Lapsi on saanut varhaiskasvatuspaikan päiväkotipehtoorista 16.12.2024 alkaen (liite 1). Huoltaja on tehnyt oikaisuvaatimuksen lapselle myönnetystä varhaiskasvatuspaikasta (liite 1). Huoltaja vaatii, että lapselle myönnetään varhaiskasvatuspaikka päiväkotipehtoorista.

Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa oikealle viranomaiselle.

Perustelut

Lapselle haettiin varhaiskasvatuspaikkaa ensimmäisenä hakutoiveena päiväkotipehtoorista ja toisena toiveena päiväkotipehtoorista 16.12.2024 alkaen. Asiassa saadun tiedon mukaan oikaisuvaatimuksen tekijän lapsen hakemusta käsitellessä hakijavalintakokouksessa 18.9.2024 päiväkotipehtoorissa ei ollut yhtään vapaata varhaiskasvatuspaikkaa, eikä kukaan lapsi saanut paikkaa tästä päiväkodista. Päiväkotipehtoorissa oli neljä vapaata varhaiskasvatuspaikkaa. Päiväkotipehtooriin valittiin yksi lapsi sisarusperusteella ja kolme lasta, joilla oli aikaisempi varhaiskasvatuksen tarpeen alkamisaika kuin oikaisuvaatimuksen tekijän lapsella. Tämän jälkeen samassa kokouksessa valittiin lähimpään vapaaseen päiväkotipehtooriin hakijoita, jotka eivät olleet saaneet paikkaa hakutoiveiden mukaisista päiväkodeista.

Varhaiskasvatuspaikan myöntämisperiaatteiden mukaan varhaiskasvatuspaikkaa myönnettäessä otetaan huomioon varhaiskasvatuksen tarpeen alkamisajankohta. Sisarusperusteen jälkeen, mikäli hakijoilla on

sama aloittamispäivämäärä, ratkaisee varhaiskasvatuspaikan etäisyys kotoa lyhimmän matkan mukaan. Matka-aika lasketaan HSL:n reittioppaan avulla. Lähin vapaa paikka oli päiväkotit Pehtoorissa, jonne matka-aika HSL:n reittioppaan mukaan on kävellessä 14 minuuttia. Reittioppas ei anna matkalle vaihtoehtoksi julkisen liikenteen kulkuneuvoa. Matkan pituus perheen kotoa päiväkotit Pehtooriin on reittioppaan mukaan 850 metriä. Päiväkotit Aulanko ei ollut perheen hakutoiveena hakemuksessa.

Oikaisuvaatimuksen tekijän lapselle ei voitu tarjota paikkaa toivotuista päiväkodeista, koska ko. lapselle ei ollut vapaata paikkaa näistä hakutoiveista. Lapselle tehtiin päätös varhaiskasvatuspaikasta päiväkotit Pehtooriin.

Subjektiiivinen varhaiskasvatusoikeus on asiassa toteutunut, vaikka lapsi ei saanutkaan paikkaa halutusta päiväkodista.

Viranhaltijan päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, viranhaltija ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole lainvastainen.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Miia Kemppi

Lisätiedot

Henrik Hirviniemi, lakimies, puhelin: 310 26086
henrik.hirviniemi(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 23.10.2024

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, varhaiskasvatuslain mukainen toimielimen päätös

Otteet

Ote
Muutoksenhakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Hallintovalitus, varhaiskasvatuslain mukainen toimielimen päätös

17

Oikaisuvaatimus varhaiskasvatusta koskevasta päätöksestä

HEL 2024-013751 T 05 01 01

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hylätä ***** oikaisuvaatimuksen palveluohjaajan 16.10.2024 (nro 2024/00010328) tekemästä päätöksestä, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa perusteluinaan esittelijän esittämiin seikkoihin.

Esittelijän perustelut

Päätös, johon vaaditaan oikaisua

Varhaiskasvatuspaikan myöntämistä koskeva palveluohjaajan päätös 16.10.2024 (nro 2024/00010328, Liite 1).

Oikaisuvaatimus

Lapsi on saanut varhaiskasvatuspaikan päiväkotia Aulangosta 7.1.2025 alkaen (Liite 1). Huoltaja on tehnyt oikaisuvaatimuksen lapselle myönnetystä varhaiskasvatuspaikasta (Liite 2). Huoltaja vaatii, että lapselle myönnetään varhaiskasvatuspaikka lähempää perheen kotia tai toisen lapsen varhaiskasvatuspaikkaa, koska lapsen kuljettaminen päiväkotiin aiheuttaa haasteita perheen arkeen. Oikaisuvaatimuksen mukaan haasteita aiheuttaa erityisesti se, että päätöksen mukainen lapselle myönnetty varhaiskasvatuspaikka sijaitsee kaukana perheen kodista ja toisen lapsen varhaiskasvatuspaikasta sekä lapsen vieminen myönnettyyn varhaiskasvatuspaikkaan ei ole mahdollista yhdellä julkisella kuluneuvolla.

Huoltajan esittämät perustelut ilmenevät lähemmin oikaisuvaatimuksesta.

Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa oikealle viranomaiselle.

Perustelut

Lapselle haettiin varhaiskasvatuspaikkaa ensimmäisenä hakutoiveena päiväkotia Jäkälä ja toisena toiveena päiväkotia Impivaara 7.1.2025 alkaen. Asiassa saadun tiedon mukaan oikaisuvaatimuksen tekijän lapsen hakemusta käsitelleessä hakijavalintakokouksessa 8.10.2024 päiväkotia Jäkälässä ei ollut yhtään vapaata varhaiskasvatuspaikkaa, eikä kukaan lapsi saanut paikkaa kyseisestä päiväkodista. Päiväkotia Impi-

vaarassa oli yhdeksän vapaata paikkaa, jotka myönnettiin lapsille, joilla oli aikaisempi varhaiskasvatuksen tarpeen alkamisaika kuin oikaisuvaatimuksen tekijän lapsella ja joiden varhaiskasvatushakemuksessa päiväkotimpivaara oli ensimmäisenä hakutoiveena.

Lapsen hakemus käsiteltiin 15.10.2024 pidetyssä valintakokouksessa, jossa valittiin lähimpään vapaaseen päiväkotiin hakijoita, jotka eivät oleet saaneet paikkaa hakutoiveiden mukaisista päiväkodeista. Varhaiskasvatuspaikan myöntämisperiaatteiden mukaan varhaiskasvatuspaikkaa myönnettäessä otetaan huomioon varhaiskasvatuksen tarpeen alkamisajankohta. Sisaruserusteen jälkeen, mikäli hakijoilla on sama aloittamispäivämäärä, ratkaisee varhaiskasvatuspaikan etäisyys kotoa lyhimmän matkan mukaan. Matka-aika lasketaan HSL:n reittioppaan avulla. Lähin vapaa paikka oli päiväkotimpivaarassa, jonne matka-aika HSL:n reittioppaan mukaan on 31 minuuttia.

Oikaisuvaatimuksen tekijän lapselle ei voitu tarjota paikkaa toivotuista päiväkodeista, koska lapselle ei ollut vapaata paikkaa hakutoiveissa. Lapselle tehtiin päätös varhaiskasvatuspaikasta päiväkotimpivaaraan.

Subjektiiivinen varhaiskasvatusoikeus on asiassa toteutunut, vaikka lapsi ei saanut paikkaa halutusta päiväkodista.

Viranhaltijan päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, viranhaltija ei ole ylittänyt toimivaltaansa, eikä päätös ole lainvastainen.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Miia Kemppi

Lisätiedot

Milla Södö, lakimies, puhelin: 310 41254
milla.sodo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varhaiskasvatuspäätös
- 2 Oikaisuvaatimus 16.10.2024

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, varhaiskasvatuslain mukainen toimielimien päätös

Otteet

Ote
Muutoksenhakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Hallintovalitus, varhaiskasvatuslain mukainen toimielimien päätös

18

Oikaisuvaatimus varhaiskasvatusta koskevasta päätöksestä

HEL 2024-013605 T 05 01 01

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hylätä ***** oikaisuvaatimuksen palveluohjaajan 4.10.2024 (nro 2024/00009517) tekemästä päätöksestä, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa perusteluinaan esittelijän esittämiin seikkoihin.

Esittelijän perustelut

Päätös, johon vaaditaan oikaisua

Varhaiskasvatuspaikan myöntämistä koskeva palveluohjaajan päätös 4.10.2024 (nro 2024/00009517, Liite 1).

Oikaisuvaatimus

Lapsi on saanut varhaiskasvatuspaikan päiväkotia Daghemmet Nätholmenista 7.1.2025 alkaen (Liite 1). Huoltaja on tehnyt oikaisuvaatimuksen lapselle myönnetystä varhaiskasvatuspaikasta (Liite 2). Huoltaja vaatii, että lapselle myönnetään varhaiskasvatuspaikka lähempää perheen kotia tai huoltajien työpaikkaa, koska lapsen kuljettaminen päiväkotiin aiheuttaa haasteita perheen arkeen. Oikaisuvaatimuksen mukaan haasteita aiheuttaa erityisesti se, että päätöksen mukainen lapselle myönnetty varhaiskasvatuspaikka sijaitsee kaukana perheen kodista ja on eri suunnassa kuin huoltajien työpaikat.

Huoltajan esittämät perustelut ilmenevät lähemmin oikaisuvaatimuksesta.

Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa oikealle viranomaiselle.

Perustelut

Lapselle haettiin varhaiskasvatuspaikkaa ensimmäisenä hakutoiveena Daghemmet Bertha Maria-Hemmetistä, toisena toiveena Daghemmet Tölöstä ja kolmantena toiveena Daghemmet Tallbosta 7.1.2025 alkaen. Asiassa saadun tiedon mukaan oikaisuvaatimuksen tekijän lapsen hakemusta käsitelleessä hakijavalintakokouksessa 4.10.2024 Daghemmet Bertha Maria-Hemmetissä tai Daghemmet Tölössä ei ollut yhtään vapaata varhaiskasvatuspaikkaa, eikä kukaan lapsi saanut paikkaa kyseisistä päiväkodeista. Daghemmet Tallbossa oli yksi vapaa paikka, jo-

ka myönnettiin lapselle, jolla oli aikaisempi varhaiskasvatuksen tarpeen alkamisaika kuin oikaisuvaatimuksen tekijän lapsella ja jonka varhaiskasvatushakemuksessa Daghemmet Tallbo oli toisena hakutoiveena.

Varhaiskasvatuspaikan myöntämisperiaatteiden mukaan varhaiskasvatuspaikkaa myönnettäessä otetaan huomioon varhaiskasvatuksen tarpeen alkamisajankohta. Sisarusperusteen jälkeen, mikäli hakijoilla on sama aloittamispäivämäärä, ratkaisee varhaiskasvatuspaikan etäisyys kotoa lyhimmän matkan mukaan. Matka-aika lasketaan HSL:n reittioppaan avulla. Lähin vapaa paikka oli Daghemmet Nätholmenissa, jonne matka-aika HSL:n reittioppaan mukaan on 44 minuuttia.

Oikaisuvaatimuksen tekijän lapselle ei voitu tarjota paikkaa toivotuista päiväkodeista, koska lapselle ei ollut vapaata paikkaa hakutoiveissa. Lapselle tehtiin päätös varhaiskasvatuspaikasta Daghemmet Nätholmeniin.

Subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus on asiassa toteutunut, vaikka lapsi ei saanut paikkaa halutusta päiväkodista.

Viranhaltijan päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, viranhaltija ei ole ylittänyt toimivaltaansa, eikä päätös ole lainvastainen.

Esittelijä

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Milla Södö, lakimies, puhelin: 310 41254
milla.sodo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 14.10.2024, saate, liite, varhaiskasvatuspäätös
- 2 Oikaisuvaatimus 14.10.2024

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, varhaiskasvatuslain mukainen toimielimen päätös

Otteet

Ote

Huoltaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, varhaiskasvatuslain mukainen toimielimen päätös

18

Begäran om omprövning av ett beslut om småbarnspedagogik

HEL 2024-013605 T 05 01 01

Beslutsförslag

Fostrans- och utbildningsnämnden beslutar att avslå ***** begäran om omprövning av det beslut som stadens servicehandledare fattade 4.10.2024 (nr 2024/00009517), eftersom de grunder som framförs i begäran om omprövning inte ger anledning att ändra beslutet. Fostrans- och utbildningsnämnden motiverar sitt beslut med de omständigheter som den föredragande framför.

Föredragandens motiveringar

Beslut som avses

Servicehandledares beslut av 4.10.2024 (nr 2024/00009517, bilaga 1) om beviljande av en plats inom småbarnspedagogiken.

Begäran om omprövning

Barnet i fråga har fått en plats inom småbarnspedagogiken på Daghemmet Nätholmen, med början 7.1.2025 (bilaga 1). Vårdnadshavaren har lämnat in en begäran om omprövning av beslutet om barnets plats inom småbarnspedagogiken (bilaga 2). Vårdnadshavaren begär att barnet ska beviljas en plats inom småbarnspedagogiken närmare familjens hem eller vårdnadshavarnas arbetsplatser, eftersom barnets skjuts till Daghemmet Nätholmen skulle medföra utmaningar i familjens vardag. Enligt begäran om omprövning beror utmaningarna särskilt på det faktum att barnets plats inom småbarnspedagogiken ligger långt från familjens hem och i en annan riktning än vårdnadshavarnas arbetsplatser.

Vårdnadshavarens argument framgår närmare av begäran om omprövning.

Begäran om omprövning har lämnats in inom utsatt tid och till rätt myndighet.

Motivering

En plats inom småbarnspedagogiken med början 7.1.2025 ansöktes för barnet enligt följande: som första ansökningsönskemål Daghemmet Bertha Maria-Hemmet, som andra ansökningsönskemål Daghemmet Tölö och som tredje ansökningsönskemål Daghemmet Tallbo. Enligt

uppgift handlades ansökan för barnet till den som begär omprövning på invalsmötet 4.10.2024, där det framkom att inga lediga platser inom småbarnspedagogiken fanns på Daghemmet Bertha Maria-Hemmet och inte heller på Daghemmet Tölö. Inga barn fick därför en plats på dessa daghem. På Daghemmet Tallbo fanns en ledig plats, som beviljades ett barn som hade ett tidigare behov av småbarnspedagogik än barnet till den som begär omprövning och vars ansökan om en plats inom småbarnspedagogiken hade Daghemmet Tallbo som andra ansökningsönskemål.

Enligt grunderna för beviljande av en plats inom småbarnspedagogiken beaktas det datum när behovet av småbarnspedagogik börjar. Efter syskonprincipen avgör avståndet från hemmet till platsen inom småbarnspedagogiken enligt kortaste resa, då de sökande har samma startdatum för småbarnspedagogiken. Resetiden räknas ut med HRT:s reseplanerare. Närmaste lediga plats fanns i det här fallet på Daghemmet Nätholmen, med en resetid på 44 minuter enligt HRT:s reseplanerare.

Barnet till den som begär omprövning kunde inte erbjudas en plats på önskade daghem, eftersom det inte fanns någon ledig plats för barnet på dem. Det beslutades därför att barnet får en plats inom småbarnspedagogiken på Daghemmet Nätholmen.

Den subjektiva rätten till småbarnspedagogik har förverkligats, även om barnet i fråga inte fick en plats på önskade daghem.

Tjänsteinnehavaren har inte fattat sitt beslut i felaktig ordning och har inte överskridit sina befogenheter, och beslutet är inte heller lagstridigt.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Milla Södö, jurist, telefon: 310 41254
milla.sodo(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Beslut om småbarnspedagogik
- 2 Begäran om omprövning 14.10.2024

Sökande av ändring

Förvaltningsbesvär, organbeslut som avses lagen om småbarnspedagogik

Utdrag

12.11.2024

Asia/18

Utdrag
Vårdnadshavaren

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Förvaltningsbesvär, organbeslut som avses
lagen om småbarnspedagogik